

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

V legislatura

Segon període

Sèrie P - Número 14

Dijous, 23 de maig de 1996

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS I CARNER

Sessió plenària núm. 15, segona i darrera reunió

Í N D E X

Interpellació

al Consell Executiu sobre la política de lluita contra la pobresa i l'exclusió social

Interpellació

al Consell Executiu sobre la inserció social i laboral de les persones acollides al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció

Interpellació

al Consell Executiu sobre la política de convenis de l'Administració de la Generalitat amb els ajuntaments, particularment pel que fa referència al Departament d'Ensenyament

Interpellació

al Consell Executiu sobre el control de les empreses de treball temporal

Moció

subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política de regs

S U M A R I

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i set minuts.

— **1. Interpellació al Consell Executiu sobre la política de lluita contra la pobresa i l'exclusió social** (Tram. 300-000065/05) (Punt dissetè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sra. Barenys i Martorell (S). 687

Resposta: conseller de Benestar Social. 688

Rèplica: Sra. Barenys i Martorell (S). 690

Contrarèplica: conseller de Benestar Social. 690

El president saluda el Sr. Mustafà Djelilovic, governador de la regió de Hadzici, a Bòsnia, el qual és present a la cambra. 691

— **2. Interpellació al Consell Executiu sobre la inserció social i laboral de les persones acollides al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció** (Tram. 300-000066/05) (Punt divuitè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Rañé i Blasco (S). 692

Resposta: conseller de Benestar Social. 693

Rèplica: Sr. Rañé i Blasco (S). 694

Contrarèplica: conseller de Benestar Social. 695

— **3. Interpellació al Consell Executiu sobre la política de convenis de l'Administració de la Generalitat amb els ajuntaments, particularment pel que fa referència al Departament d'Ensenyament** (Tram. 300-00073/05) (Punt dinovè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Cadevall i Soler (S). 695

Resposta: conseller d'Ensenyament. 697

Rèplica: Sr. Cadevall i Soler (S). 698

Contrarèplica: conseller d'Ensenyament. 699

— **4. Interpellació al Consell Executiu sobre el control de les empreses de treball temporal** (Tram. 300-00049/05) (Punt vint-i-unè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Guillot i Miravet (IC-EV). 700

Resposta: conseller de Treball. 701

Rèplica: Sr. Guillot i Miravet (IC-EV). 703

Contrarèplica: conseller de Treball. 704

— **5. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política de regs** (Tram. 302-00021/05) (Punt vint-i-dosè de l'ordre del dia.)

Presentació: Sr. Tugues i Boliart (ERC). 704

— Esmenes del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (núm. 1, 2 i 3, de modificació i addició, i 4, d'addició)

Torn a favor: Sr. Gimeno i Sanz. 706

— Esmenes del G. Socialista (núm. 1, 2, 3 i 4, de modificació i addició)

Torn a favor: Sr. Vilalta i Oliva. 708

Posició del G. P. Popular: Sr. Barios i Ortiz. 709

Posició del G. P. de Convergència i Unió: Sr. Gavín i Valls. 710

Posició del Grup presentant: Sr. Tugues i Boliart (ERC). 712

Votació: rebutjada per 44 vots a favor, 62 en contra i cap abstenció. 713

La sessió s'aixeca a la una del migdia i tres minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 15.2

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i set minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i la lletrada Sra. Andreu i Fornós.

Al banc del Govern seuen els consellers d'Ensenyament, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Benestar Social.

El president

Es reprèn la sessió.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política de lluita contra la pobresa i l'exclusió social

Dissetè punt de l'ordre del dia: interpellació al Consell Executiu sobre la política de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, presentada per la diputada senyora Rosa Barenys, juntament amb altres diputats del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Per a l'exposició de la interpellació, té la paraula la senyora Rosa Barenys.

La Sra. Barenys i Martorell

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor conseller de Benestar Social, com vostè sap tan bé com tots nosaltres, l'any 96 ha sigut declarat per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Any Internacional de l'Eradicació de la Pobresa. Suposo que vostè coneix l'informe que l'Assemblea General ha fet, que no relataré aquí, perquè està a l'abast de tots els diputats i diputades, però és un informe realment esgarriat de quina és la situació de la pobresa en el món, en el Tercer Món. Davant d'aquesta situació, l'Assemblea General de Nacions Unides fa unes reflexions, que jo crec que són interessants, per analitzar la problemàtica general, però que es poden adaptar molt bé a la situació de pobresa de molts dels països desenvolupats, és a dir, el dit «quart món». Diu l'Assemblea General de Nacions Unides que «la pobresa no sols és incompatible amb l'harmonia social, sinó que és moralment inacceptable. La democràcia», diu, «es basa en el concepte d'igualtat, però la pobresa impedeix l'avenç de la democràcia. Des del punt de vista econòmic, la pobresa i la desocupació», diu, «són béns malbaratats.» Diu també que «una economia en què persisteix una pobresa absoluta és una economia ineficient».

Jo crec que aquestes reflexions ens serveixen per parlar de la pobresa a casa nostra. S'han fet, com vostè també sap molt bé, senyor conseller, diversos estudis en el pas del temps per conèixer quina és la nostra situació específica. El 1992-93, el seu Departament va promoure un Mapa de la pobresa a Catalunya per veure quina era la situació; aquest Mapa va inspirar el Pla integral, aprovat pel Govern de la Generalitat el maig del 1995. Recentment, un estudi presentat per Càritas, que em consta que vostè també coneix, sobre les con-

dicions de vida de la població pobre a la diòcesi de Barcelona, ens dóna una altra perspectiva de la situació. No obstant això, he de dir que entre un i altre estudis hi ha situacions coincidents, situacions complementàries; per exemple, l'estudi fet per vostès territorialitza el problema de la pobresa, i l'estudi fet per Càritas el personalitza. Sabem tots que hem de ser cautelosos amb les dades que ens diuen el nombre de persones en situació d'exclusió i pobresa que hi ha efectivament, però, tot i això, jo crec que són punts de referència i ens van bé per a la reflexió.

Per exemple, l'estudi de Càritas diu que una de cada quatre famílies de la diòcesi de Barcelona –no del conjunt de Catalunya–, cosa que suposa un 12,7 de les llars, està en situació de pobresa, i que, d'aquestes, uns vint-i-set mil estan en situació de pobresa severa, cosa que vol dir, segons la definició de la Unió Europea, que només perceben un 25% de la renda mitjana nacional, que al nostre país és de 85.000 pessetes. Un 14,7 de la població de la diòcesi de Barcelona, segons l'estudi que vostès van fer, està amb una renda mitjana del 25,50% de la renda mitjana nacional. Coincideix aquesta xifra amb la que donen vostès: vostès parlaven, al Mapa de la pobresa, d'un 15,1 de la població que viu amb dificultat econòmica, és a dir, amb pobresa severa a pobresa relativa. Fins aquí jo penso que les dades poden ser bastant coincidents.

Ens diu també l'estudi que les situacions de més gravetat estan en ciutats de més de cinquanta i fins i tot sobrepasant, lògicament, els cent mil habitants. Vostès diuen que la situació de la pobresa està localitzada a les comarques tarragonines, és a dir, exceptuant la Ribera d'Ebre, i, d'això, n'havíem parlat ja en la Comissió d'Estudi sobre la Situació de la Pobresa, que presidia el diputat d'Iniciativa senyor Riera. L'estudi ens diu que, a Lleida, el Segrià, la Noguera, el Solsonès i les Garrigues són comarques que registren uns indicadors molt negatius. Les comarques barcelonines, exceptuant el Baix Llobregat, també es troben en aquesta situació. Per tant, jo crec que un i altre, com deia al començament, es poden complementar, perquè descriuen situacions que van en la mateixa direcció. De les ciutats del cinturó de Barcelona, l'estudi de Càritas parla de barris de Barcelona, de l'Hospitalet, de Mataró, de Sabadell i Terrassa, de Cornellà, de Sant Boi, etcètera.

A part d'això, la descripció, la personalització de la pobresa, també suposa o ens dóna a conèixer una qüestió que jo crec que ens ha de preocupar: per exemple, ens diuen que la pobresa s'ha rejuenit; en aquest moment, aquest estudi la planteja en una mitjana de trenta-quatre anys. Un 11,3 d'aquest conjunt de persones afectades són analfabetes absolutes i un 47% analfabetes funcionals. I la dada que crec que és important retenir: que d'aquests analfabetes funcionals un 72% són dones –aquesta és una dada que ja sabíem, que ja coneixíem a bastament. Però, a més a més, hi ha una altra dada a retenir també, que és que, del conjunt de persones en situació d'exclusió, deu mil set-cents aproximadament tenen estudis secundaris i estudis mitjans. Un 26% d'aquesta població són estudiants i són nens, i, d'aquests nens, uns deu mil, diu l'estudi –és una xifra difícil de calcular–, no estan escolaritzats, cosa que

hauríem de comprovar, perquè avui dia l'escolaritat és obligatòria, i els guàrdies municipals dels ajuntaments en fan un seguiment bastant acurat. 11.500 persones viuen soles, la majoria són jubilades i la majoria són dones –és una altra dada que hauríem de tenir en compte. I una altra –jo crec que és important–: que només una de cada deu persones que està en situació de pobresa és treballador actiu, o sigui, hi ha pobres que treballen, lògicament. La taxa d'atur entre aquest sector és del 48% del conjunt d'aquestes xifres.

És per això, senyor conseller, que jo crec que es presta la reflexió l'any que volem que sigui significatiu en la lluita contra l'exclusió. Sabem, i vostè sap, perquè ho ha experimentat, que és difícil eradicar la pobresa, que aquest no és un problema que els governs, les administracions puguin solucionar, perquè té com a causa, com a motiu, situacions estructurals, situacions tecnològiques, situacions econòmiques i també situacions culturals i situacions socials. En el Pla de la pobresa que vostès varen aprovar el mes de maig de l'any passat deien: «Objectius: prevenir l'exclusió, promoure la integració, i aquesta s'ha de fer extensiva a les persones, a les famílies, als col·lectius i als territoris.» Jo suposo que vostès deuen tenir ja alguns resultats. A les nostres mans ha arribat un informe que es va repartir a la Comissió tècnica del seguiment del PIRMI, el qual ens hem mirat per sobre, per sobre, perquè esperem que vostè ens el pugui explicar.

No obstant això, una última reflexió sobre aquesta qüestió: plantejar-se..., les solucions al problema de la pobresa han d'anar orientades a reconèixer que aquesta, en els nostres temps, no és homogènia. La pobresa, com diu la Unió Europea, és polièdrica, té moltes cares, i en les polítiques que es posin en marxa s'ha de procurar trencar aquestes dinàmiques de reproducció de la pobresa que, com vostè sap molt bé, sobretot quan la pobresa és cultural... Quan estava preparant això recordava aquella pel·lícula de Buñuel, *Viridiana*; jo no sé, suposo que els senyors diputats i les senyores diputades l'han vista, però és un exemple clar del que és la reproducció de la pobresa, més centrada en temes culturals que no pas centrada en temes econòmics.

Hi ha una altra qüestió que també hem de tenir present: la pobresa severa és molt fàcil de localitzar, però la pobresa relativa, com els parats de llarga durada, és molt més difícil de poder localitzar, però un pla de la pobresa ha de tenir en compte unes circumstàncies i altres circumstàncies.

Bé, en tot cas, jo espero la seva resposta, senyor conseller. Espero que s'hagi pogut treballar en aquesta direcció, i en funció del que vostè em comuniqui em reservo el dret de poder tornar a intervenir.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies. Per a la resposta, té la paraula el conseller de Benestar Social, honorable Antoni Comas, per un espai màxim de deu minuts.

El conseller de Benestar Social (Sr. Antoni Comas i Baldellou)

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyora diputada, aquest és un tema molt important, i per les persones, per totes les senyores i senyors diputats i per les persones que servim des de les institucions públiques, des del lloc en què ens toca estar en cada moment, és realment un tema apassionant, per poc que un tingui un mínim de sensibilitat.

El Govern sempre ha cregut que aquest és un tema en el qual ens havíem d'endinsar, per això es va fer el Pla no en funció de cap any en concret, sinó que es va fer el Pla integral i interdepartamental de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, que, com vostès saben, és un pla de referència. Hem cregut, el Govern ha cregut i el conseller que els parla sempre ha cregut que en tots els camps d'actuació cal tenir plans de referència; no valen els programes conjunturals, d'un moment determinat, que poden no ser coherents amb si mateixos en el transcurs del temps. Un pla de referència és aquell fil roig del qual qualsevol actuació, qualsevol normativa, qualsevol mesura que es faci no poden, realment, conculcar el que s'hi diu. I així, doncs, en aquests anys –vostès n'han tingut constància–, nosaltres hem insistit a tenir aquests plans de referència en tots els camps d'actuació en què el Departament té competències.

Aquest Pla de lluita contra la pobresa va merèixer al seu moment l'aprovació de tothom, de tot el sector; es va preparar, de fet, durant temps en tot el sector que treballa en aquest camp, però, com vostè ha dit molt bé, aquesta és una qüestió que té moltes vessants i que cal analitzar amb cura. No val fer un pla i després no contrastar-lo una vegada i una altra, perquè la situació és molt canviant.

Jo recordo que, quan em van presentar –fa un any i mig, dos anys, a tot estirar– la relació d'alumnes que tenen les escoles d'adults, a mi em va semblar que estaven equivocades les xifres i l'estadística, perquè havia canviat en relació amb les primeres que jo havia vist en entrar al Departament, en què hi havia una majoria de gent gran, aleshores, respecte a la gent jove. I ara això ha canviat: hi ha gent que està fent el graduat escolar, de menys de trenta anys, molta; de fet, és majoritària a les escoles d'adults en aquests moments. I això pensava que com podia ser, quina explicació tenia si, com vostè ha dit molt bé, l'escolarització està universalitzada. És un fet.

I com això, tantes coses. La directora general de Càritas em va dir que ells atenien a vegades famílies que era la tercera generació que ells atenien. Això és el fracàs de l'actuació social, i en canvi és una realitat, aquesta reproducció que vostè ha assenyalat que existia.

Per tant, nosaltres, al cap del primer any, quan s'ha complert el primer any d'aquest Pla de referència que he dit, d'aquest Pla interdepartamental de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, nosaltres n'hem fet un estudi, n'hem fet una utilització que s'està ara acabant de treure les últimes xifres i que presentarem a la propera Comissió i estarà aquí a disposició també de la Comissió de Política Social del Parlament. I pensem, a la tardor, en un dels actes que té a veure amb aquest

Any, però que també l'hauríem fet encara que no hagués estat l'Any de lluita contra la pobresa, intentarem fer una reflexió amb els mateixos sectors que realment van tenir la gentilesa de contribuir a preparar el Pla integral de lluita contra la pobresa. Perquè, encara que el Pla de referència em sembla que es va fer, en honor a tota la gent que hi va col·laborar, en un sentit prou ample per, realment, resistir diferents adaptacions en el temps, crec que la situació que estem vivint, d'un gran canvi social, possibilita i, de fet, moltes vegades llença molta gent al camp de l'exclusió; cosa que podia no ser tan així fa alguna dècada o fa algun quinquenni. I, per tant, tot el seguiment que jo personalment m'ocupo de fer –no sé si prou ben fet, però almenys ho intento– a través de veure el que em diuen les assistents socials, què em diuen els diferents col·legis, què em diu Càritas, què em diu..., veiem que ells mateixos estan en una situació, moltes vegades, de preguntar-se, de, realment, reformular-se situacions i polítiques, perquè sorgeixin situacions noves.

Ara, tanmateix, jo crec que les línies, les dues línies estratègiques en què es basa el Pla de referència del Govern de la Generalitat, segueixen sent vàlides, i em sembla que aquestes no es presten a discussió. Prevenir l'exclusió és una qüestió elemental, i promoure la integració. Per exemple, doncs, fa uns dies, amb el senyor alcalde de Mataró i amb el president del Consell Comarcal del Maresme i amb l'alcalde de Cabrera, vàrem signar un conveni per a intentar resoldre tot el problema que tenen de gent marginada allà a la riera d'Argentona, i això, si no s'encara des de la prevenció i des de la integració, des d'aquests dos factors, no ho resoldríem, perquè moltes vegades s'han vist actuacions públiques que han intentat resoldre el tema a base de facilitar habitatge o recursos a persones que estaven en aquesta situació, i aquesta situació no s'ha resolt, sinó que, aquestes mateixes persones, ens les hem seguit trobant en un indret o altre sense cap millora al respecte.

Per tant, el fet que el Pla intenti prevenir l'exclusió i promoure la integració, i tot això a base d'una sèrie de programes d'actuació integral que afecten diferents àmbits de la vida de les persones –habitatge, treball, sanitat, ensenyament, entorn social i comunitari, etcètera–, em sembla que és quelcom important. I sobretot això, com ha fet el Pla, ho incardinem dins del que són ja les eines que l'Administració tenia, com és la Comissió Interdepartamental del PIRMI; em sembla que això està ben encarat, i això, ho dirà l'estudi, ho diran les jornades que fem de revisió, però això em sembla que trepitja terreny sòlid.

Ja li he dit que aquest informe que ara s'ha fet i que s'estan traient les darreres dades es presentarà properament a la Comissió de Seguiment del PIRMI, i després serà la base que es discutirà en aquestes jornades que es faran a la tardor, i aquí al Parlament també, si vostès ho creuen oportú, en podem parlar, potser en una compareixença, perquè el tema és prou important, i, per altra banda, aquesta seria una de les formes amb què des del Parlament podríem, realment, tenir en compte l'Any que celebrem, de fer una sessió monogràfica sobre aquesta temàtica.

Ara, no s'ha de deixar de considerar que aquest és un tema que, com vostè ha dit molt bé, des de l'Administració no ho podem fer únicament, però encara ho podem fer només des d'un sol nivell de l'Administració. Aquesta és una qüestió que..., hauríem d'intentar coordinar tota una sèrie de polítiques en relació amb l'Administració central, amb les competències que té, des de les administracions locals –que això és més fàcil, aquí a casa nostra és més fàcil que això, amb l'Associació Catalana de Municipis i la Federació Catalana de Municipis, ho puguem fer. Però sense resoldre determinats aspectes, com per exemple les prestacions familiars de fills a càrrec, que això és de l'Administració central, o també els aspectes fiscals, sempre ens quedaran coixes moltes línies, i de cara a les administracions locals, les possibilitats que tinguin, les possibilitats i les formes que tinguin d'analitzar la situació de la gent marginada que hi ha a cada municipi i, realment, atansar-los als serveis socials... Perquè, com més marginada està la gent, normalment més difícilment poden fer ús dels recursos socials que tenen al seu abast. Això ho deia en Candel no fa pas gaire, li ho vaig sentir, i aquesta és una –creiem– realitat. Per tant, en moltes ocasions, en algunes ocasions, molta gent que jo trobo pel carrer en una situació que em sembla que no és adequada, procuro, realment, conduir-los als serveis socials; i a vegades sí que ho saben, però no hi volen anar, per altres consideracions, però en moltes ocasions m'adono que és que realment ells no ho coneixen tot això, no?

Hauríem de passar revista, però, com dic, això ara no és el moment, perquè no tinc temps, però sí que serà el moment de fer-ho en les altres jornades o en els altres contactes que tinguem.

Però deixi'm dir que un aspecte molt important i que a mi em té molt preocupat és la qüestió de l'habitatge; la qüestió de la feina, tota la qüestió..., és molt important, la qüestió de l'habitatge ho és molt, i jo espero poder anunciar dins de poc la creació d'un parc d'habitatges de lloguer, de segona mà, per a persones amb recursos escassos. Sobre això ja hem fet alguna cosa, però voldríem aprofundir-hi perquè la nostra realitat queda molt, molt, molt per darrere de les situacions que hi ha, no? I sobretot l'aspecte del territori. Darrerament, nosaltres hem fet tot una sèrie d'actuacions. Per exemple, ara, a finals d'aquest any, s'inauguraran els habitatges del barri més degradat que hi havia a Catalunya, que és el de Masia Espinós, a Gavà, un barri que s'ha fet nou, que espero que entre aquest final d'any i el primer semestre de l'any que ve es pugui realment presentar nou, perquè és molt important; ja avui en dia, la vida d'aquest barri ha canviat. Es va solucionar, com vostès saben, tota la problemàtica de Riu-sec, de Ripoll; s'ha encarat això de la riera que fa un moment acabo d'esmentar, o el barri de Sant Roc, de Badalona, o el Bon Pastor..., són barris que s'hi està treballant; la problemàtica que hi havia a Santa Perpètua de Mogoda també està encarada, etcètera. Aquests són temes que entre tots, entre aquesta col·laboració interinsitucional, doncs, hem millorat.

El president

Senyor conseller, com que hi ha torn de rèplica, hauria d'acabar.

Punt 1

El conseller de Benestar Social

Sí, molt bé, doncs, ho deixaré aquí, amb el seu permís, senyor president, i, en tot cas, en el torn de rèplica acabaria.

Moltes gràcies.

El president

Per al torn de rèplica, té la paraula la senyora diputada, per un temps màxim de cinc minuts.

La Sra. Barenys i Martorell

Gràcies, senyores i senyors diputats. Senyor conseller, crec que és important que vostè faci un seguiment del Pla; com a conseller, li pertoca, i sobretot, senyor conseller, perquè jo crec que l'aplicació del Pla durant aquest any té greus mancances, i vostè crec que ho deu saber. El Pla està bé, és molt generalista, són actuacions que poden ajudar la prevenció del risc social, però no són accions de xoc que vagin a solucionar problemes concrets, no únicament socials, sinó problemes conseqüència de la situació econòmica i del desenvolupament territorial de determinades comarques del nostre país.

Vostè, que això ho sap, que ha de ser d'aquesta manera, en dues ocasions ha fet dos tractaments de xoc que jo crec que podem tindre com a referència, perquè crec que s'han de repetir: un és el PIRMI –en la interpellació següent ho analitzarem–, i l'altre és el que vostè va fer del campament de gitanos a Riu-sec. Jo crec que això va estar bé; en tot cas s'ha de de veure, amb el pas del temps, quin és el resultat, però, d'entrada, vostè va agafar el brau per les banyes i va dir: «Aquí hi ha un problema, anem a veure com el solucionem.»

Però jo crec que aquest Pla no va en aquesta direcció, perquè, analitzant tot el que el Pla establia com a programa social, doncs, podem constatar que amb un any de vigència vostès tenien l'obligació de regular les prestacions d'urgència social, els aliments, la manutenció, i no ho han fet. Vostès havien de regular l'atenció dels infants de zero a tres anys, l'ajuda social a aquestes famílies, i vostès no ho han fet. Vostès havien d'ampliar la cobertura sanitària..., no la universalització, que aquesta ja existeix de dret, sinó les prestacions, no ortopèdiques, però d'altres, per a poder atendre aquelles famílies que ho necessiten; vostès no ho han fet. Vostès, com vostè diu molt bé, han fet una política de construcció d'habitatges; les dades que jo tinc és que entre el 92-95 varen construir noranta-nou mil..., bé, gairebé cent mil habitatges, i hauríem de saber quantes famílies en situació de pobresa severa han pogut accedir en règim de lloguer a aquests habitatges; de moment, vostès no ho diuen. Tampoc sabem massa si han treballat d'una manera integrada per tot el tema de l'absentisme escolar; què han fet amb els plans de transició al treball –aquests plans, que porta la Conselleria d'Ensenyament, estan congelats: les dades em diuen que el curs 93-94 hi havia el mateix nombre de places que hi ha el 94-95. I després hi ha una dada rellevant, senyor conseller: en el pressupost de la Conselleria de Benestar Social, per a aquestes actuacions específiques –sabem que el Pla és interdepartamental–, vostè només hi dedi-

ca, l'any passat, 62 milions per al programa, i 73 per als menjadors escolars; és, realment, una xifra irrisòria. Vostè parla de les actuacions integrades en els barris, hi ha tota una relació de barris, com el de Mataró, que vostès hi han intervingut, però no en tenim prou que ens digui que s'han invertit 52 milions de pessetes, l'any passat, en el barri de la Mina, de Sant Adrià, perquè per poder solucionar el problema de Mina –vostè ho sap molt bé, perquè ho ha intentat, i no se n'ha sortit– s'han de fer altres tipus de polítiques, no únicament la política de subvenció, no únicament la política dels casals dels infants.

Jo crec, en resum, senyor conseller, que aquest Pla en aquest moment no respon a les necessitats que té el país; jo crec que farà molt bé, vostè, amb motiu de l'Any de la pobresa i l'exclusió social, de revisar-lo, buscant la participació d'experts i de tècnics que siguin capaços de fer una anàlisi molt més objectiva, molt més personalitzada i molt més territorialitzada d'aquesta situació.

I, per altra banda, senyor conseller, vostè fa un moment deia: «Realment hem de comptar amb altres administracions, no és responsabilitat nostra; hem de comptar amb les ajudes i amb les prestacions de l'Administració de l'Estat i també dels ajuntaments.» Sap què diu el Pla de la relació amb els ajuntaments? Que es coordinaran a través de la Llei 4/94. Això no és, senyor conseller, coordinació municipal; coordinació municipal vol dir el que diu el Pla, fer programes integrats i compartir-los amb els ajuntaments, perquè vostè sap molt bé que els problemes de molts dels barris i els problemes de molts dels sectors són problemes que van a raure als ajuntaments a través del Servei Social d'Atenció Primària, i és des d'allí que s'ha de dotar de pressupost per poder-hi fer front, i no únicament intentar solucionar el tema des de la perspectiva de les polítiques socials; no és aquesta la qüestió. S'ha d'intentar fer una política de desenvolupament econòmic, de promoció de la formació i de l'ocupació professional, a fi i efecte que aquest Pla respongui en realitat a aquesta filosofia de política integral.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies. Per contestar el torn de rèplica, té la paraula el conseller de Benestar Social, per un temps màxim de cinc minuts.

El conseller de Benestar Social

Moltes gràcies, senyor president. Aquesta coordinació amb els ajuntaments s'ha fet en tots els casos. Acabo de dir el de la riera d'Argentona; vostè ha esmentat el de Riu-sec, que es va fer amb el suport i en conveni amb els ajuntaments; he dit el de Masia Espinós; s'ha fet amb l'Ajuntament de Gavà..., es fa en tots els casos. El fet que el Pla digui..., que el posi en referència amb una llei, això és lògic; però no em podrà dir cap actuació que nosaltres haguem fet que no haguem comptat amb l'actuació de l'ajuntament des d'un punt de vista d'actuació global. I a mi em sembla que tampoc és adequat treure una xifra fora de context: als menjadors escolars

nosaltres només fem un complement quan hi ha casos dins del curs que no pot resoldre el Departament d'Ensenyament, que és el competent; per tant, els menjadors escolars els satisfà el Departament d'Ensenyament, no el Departament de Benestar Social, però quan sorgeixen casos –com dic– entre el curs que no els pot atendre, perquè ja està distribuït el pressupost, els atenem nosaltres. Així s'han de considerar aquests 73 milions de pessetes que avui ha dit.

I, de plans de xoc, doncs, se n'han fet tota una colla. Sempre costa fer un pla de xoc; potser n'hauríem hagut de fer més, però el de Bon Pastor, de Figueres, per exemple, que jo recordi ara, és un pla de xoc adequat; i la Mina, doncs, sí, la Mina fa molts anys, molt abans d'existir el Departament de Benestar Social i existint el Departament de Benestar Social, i no ens n'acabem de sortir. Crec que en alguns aspectes podríem assenyalar millores, però en tot cas són millores que són molt insatisfactòries i que haurien de plantejar moltes, moltes qüestions, perquè paràmetres que potser van bé en altres barris, en el barri de la Mina han demostrat que no funcionen. Tenim tota una situació del teixit associatiu en sentit molt embrionari i, per tant, doncs, això, ho haurem d'analitzar, tot i marcant que jo crec que sí que, en general, doncs, hi han hagut millores: no és el mateix el barri de la Mina de fa un temps que el que és ara, per exemple.

Hi ha..., des del punt de vista de l'àmbit de la salut, que vostè ha esmentat, home, jo crec que sí que s'han fet qüestions. Des del punt de vista de l'assistència sanitària, l'any 1995 s'han tramitat unes onze mil sol·licituds d'extensió de cobertura sanitària segons el Decret 55/90, del 5 de març, per a persones sense recursos econòmics suficients procedents de tot Catalunya. Em sembla que és un xifra que el Departament de Sanitat ha fet i que és prou important. I tota la situació, tota –en parlaré després, si vostè ho desitja; no sé si tindrem prou temps–, tota la qüestió que té a veure amb la renda mínima d'inserció, que és –desenganyem-nos–..., la renda mínima d'inserció és realment la mesura pivot de totes les actuacions que nosaltres puguem fer, i, per tant, la seva anàlisi, l'actualització en cada moment és quelcom molt important. I en general a mi em sembla –després en parlaré– que aquesta és una qüestió que ha funcionat i que hem anat millorant.

Crec que, per exemple, la creació d'empreses col·laboradores d'inserció és una innovació del Departament de Treball, és una innovació positiva, i atribuir al PIRMI accions de suport o de col·laboració cívica a fi de fomentar l'autoestima i la integració dels destinataris en l'àmbit comunitari, doncs, a mi em sembla que això, que s'ha fet i que realment els tècnics constaten que s'ha fet, és quelcom important. I pretendre trencar la lògica assistencial –permetem que en cas de contractes de treball, en què la retribució fixada sigui inferior a la prestació econòmica de la renda mínima d'inserció de cada nucli familiar, es dedueixi el 75% dels ingressos per un període i un programa de sis mesos, per estimular realment no romandre en aquesta lògica assistencial–, això a mi em sembla que és important, com ho han estat tots els increments de prestacions, sense caure en increments de prestacions que des-

incentivin, perquè nosaltres el que hem de cercar no és gent –com dic– que s'habitui a rebre una renda, sinó gent que, entre tots, puguem fer que surti de la situació en què es trobi. Potser encara s'ha procurat simplificar, agilitar i flexibilitzar les missions i tràmits del programa, però jo crec que encara en això es pot fer actualment més.

I en tota la qüestió, que vostè ha assenyalat, de contactes amb els ajuntaments respecte a l'absentisme escolar, nosaltres estem a disposició dels ajuntaments, però aquesta és una competència municipal, que, en tot cas, si necessiten ajuda de la Generalitat, doncs, ens l'han de demanar. Per això hi ha els convenis que cada any ajuntament per ajuntament, analitzem i que aquestes qüestions s'hi poden inserir.

En definitiva, aquesta és una qüestió que, com dic, podem analitzar en profunditat amb motiu de les jornades que farem –i que les senyores i senyors diputats de la Comissió de Política Social hi seran invitats– a la tardor, si podem aprofundir..., i, si el Parlament ho decideix, la Mesa del Parlament ho decideix, també podríem fer una sessió monogràfica a la Comissió de Política Social sobre la realitat d'aquesta situació a casa nostra una vegada feta aquesta anàlisi, aquestes jornades que intentarem, com a mínim des del Departament, que siguin realment tan completes com sigui possible.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Em plau d'informar la cambra que en la llotja en aquest moment ens acompanya en aquesta sessió del Parlament el governador de la regió de Hadzici, a Bòsnia, el senyor Mustafà Djelilovic, a qui em complau –i sé que té un interès en català– donar la benvinguda en nom de tot el Parlament. Moltes gràcies.

Interpellació al Consell Executiu sobre la inserció social i laboral de les persones acollides al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció

Continuarem amb el divuitè punt de l'ordre: interpellació al Consell Executiu sobre la inserció social i laboral de les persones acollides al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció, presentada per la diputada senyora Rosa Barenys, del Grup Socialista. Per explicar l'exposició...

La Sra. Barenys i Martorell

...la presentarà el senyor Josep Maria Rañé.

El president

Doncs, té la paraula per presentar la interpellació el diputat senyor Josep Maria Rañé, per un espai màxim de deu minuts.

El Sr. Rañé i Blasco

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, senyor conseller, a principis de 1990 el Govern va assolir un acord amb la Unió General de Treballadors i amb Comissions Obreres per posar en marxa un programa de lluita contra l'exclusió social i la pobresa; un programa que estava pensat per oferir una renda mínima a les persones que compleixen uns requisits d'edat, ingressos, situació social i es comprometin –i aquest era un element molt important– a desenvolupar un programa individual de reinserció, el PIR, orientat a la seva integració social i laboral.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

A finals de juliol del 90 va publicar-se el Decret que feia oficial aquest Programa –estem parlant del PIRMI–; després de quasi sis anys de funcionament apareix el debat col·lectiu i social sobre una qüestió bàsica: la necessitat de la seva transformació en llei, que superi la concepció de programa per transformar-lo en un dret de ciutadania. En aquest sentit sembla evident que l'avaluació del desenvolupament d'allò que ha succeït amb el PIRMI és fonamental per definir quins són els objectius de capteniment que s'han d'observar en la definició de l'acció d'inserció laboral de les persones acollides a aquest Programa. Hem analitzat amb molta cura l'estudi sobre els processos d'integració del PIRMI i l'informe de resultats sobre la implantació del PIRMI i els perfils dels beneficiaris durant el període del 90-94, ambdós estudis realitzats per E. M. D. Yankelovich –suposo que és aquest el nom adequat– per al Departament de Benestar Social i el Departament de Treball.

Del segon informe es desprenen un conjunt de conclusions sobre el PIRMI, que són, d'una banda, que el programa està consolidat, que la seva evolució demostra que és altament sensible als factors i col·lectius de risc d'exclusió social i a la seva evolució, que té una correcta distribució i que majoritàriament està gestionat per les administracions locals –un gran percentatge els ajuntaments i un altre els consells comarcals. En suma, el Programa està funcionant entre aquells col·lectius que eren l'objecte de preocupació social en el seu moment pels signants de l'acord de la proposta sindical prioritària de l'any 90 i amb la metodologia i el funcionament acordat.

La classificació de les persones beneficiàries del PIRMI en cinc grans tipus de problemàtiques ofereix una distribució que avala aquesta afirmació: el 28,5% de les persones acollides al PIRMI hi han arribat per problemes socio-sanitaris –drogodependència, alcoholisme, salut, trastorns mentals–; el 27,5 per problemes laborals; el 21,5 per problemes de relació o de pertinença a una unitat monoparental; l'11,6 per marginació –indigència, delinqüència, prostitució–, i el 8,7 per desorganització familiar. L'evolució de les problemàtiques ateses en els últims anys demostra que la generació d'un nucli a les ciutats de més de vint mil habitants per problemes socioeconòmics és un dels factors que més pressionen actualment per a l'accés al PIRMI, i això demostra el que diem: que aquest Programa està dis-

senyat amb una clara sensibilitat pels factors de risc d'exclusió social.

Però tan important com conèixer les raons que justifiquen l'adscripció de persones al PIRMI és conèixer si s'està complint l'objectiu final del Programa, que és la seva reinserció social i laboral. En el mateix estudi es diu que un 40% tenen una evolució positiva; un 20%, una trajectòria plenament positiva; un altre 20% està en una situació de manteniment; un 15% s'han estancat, i un 5% s'han acomodat al PIRMI. I, els obstacles per a la seva reincorporació, els situa l'informe en problemes d'habitatge, de recursos terapèutics, de reconeixement propi de les problemàtiques socio-sanitàries, d'integració al mercat del treball, de la integració dels diferents col·lectius ètnics i de l'optimització de recursos destinats a formació.

Aquesta interpellació vol estar plantejada per debatre un dels elements que són obstacle per a la reincorporació d'aquestes persones, que és la incorporació, la integració en el mercat de treball. Per abordar el problema de la integració al mercat es va aprovar no fa massa temps una ordre que regula el programa d'ajuts del Departament de Treball, només del Departament de Treball, per a la inserció de persones acollides al PIRMI mitjançant empreses i entitats col·laboradores. Al nostre entendre, aquesta Ordre trenca la metodologia i el funcionament del PIRMI.

En primer lloc, volem deixar clara, perquè ningú no es confongui, ben palesa, la nostra posició: la inserció laboral i social de les persones amb un alt risc d'exclusió social és un objectiu i una necessitat de la societat per a evitar la seva descohesió. En segon lloc, la societat ha d'estar disposada a esmerçar recursos que trenquin les regles de l'economia de mercat amb l'objectiu de reparar allò que en molts casos aquesta mateixa economia ha generat, que és l'exclusió social de determinats col·lectius. Per aquesta raó som favorables a un programa d'ajuts a la contractació de persones beneficiàries del PIRMI, amb l'objectiu d'afavorir la seva inserció social. Però aquesta Ordre en concret a nosaltres no ens sembla que sigui un mecanisme adient, sinó més aviat un obstacle addicional; una ordre com aquesta hauria de ser una eina més en mans dels gestors del PIRMI, dels assistents municipals, comarcals o de les entitats col·laboradores, que resolguessin els problemes que tenen els professionals que estan treballant amb les persones acollides al PIRMI; però això no és així. Aquesta Ordre margina i oblida les persones que han estat treballant amb els beneficiaris de la renda mínima d'inserció, i no oblidem que aquestes persones, beneficiària i assistent social, van ser les que van concertar i concretar un element cabdal en el procés de reinserció, que és el PIR; aquests ho pacten i després resulta que hi ha un altre que gestiona la seva inserció laboral.

Creiem, doncs, que aquesta Ordre trenca anys de treball en un terreny molt fi, perquè estem parlant de relacions personals, de complicitats, d'actuacions que tenen una gran càrrega de relació personal.

Aquesta Ordre oblida que tots els treballs no són adients per a aconseguir i afavorir la inserció social. Convinrà amb mi que no és massa convenient afavorir la

inserció social d'un excludòpata enviant-lo a treballar o oferint-li un contracte de treball en un bingo, en un casino, en un bar on hi hagi màquines escurabutxaques, o que no podem afavorir la inserció laboral i social d'un exalcohòlic si l'enviem a treballar a una empresa de begudes alcohòliques, en un gran magatzem distribuïdor o repartint begudes en un bar-restaurant. Per tant, no totes les empreses, no tots els contractes són bons per a aquest col·lectiu, i això s'ha de tenir present.

Aquesta Ordre permet, a més a més, que les empreses de treball temporal, amb contractes per dies i per hores, puguin ésser considerades com a empreses d'inserció laboral col·laboradores del Departament de Treball. Convé plantejar-se si una empresa de treball temporal pot ser un element positiu en la reincorporació laboral i social d'una persona beneficiària del PIRMI. Dues raons apunten en sentit negatiu. El primer, el mateix informe Yankelovich, d'E. M. B. Yankelovich, on estableix que una de les causes de risc de marginació és la inestabilitat laboral. El mateix informe reconeix aquesta situació: amb eventualitat i precarietat no es normalitzen els objectes del PIRMI. I en la subvenció hi ha un altre element que aconsella no considerar les ETT: l'ETT és una empresa que contracta, però que cedeix automàticament el treballador contractat a una altra empresa; l'ETT, segons aquesta Ordre, rebria la subvenció, i l'empresa que realment donaria treball, on, si hi ha sort, es produiria el procés d'inserció, no rebria ni els ajuts de la subvenció, qui rebria els ajuts seria l'intermediari, sense agafar cap compromís amb la persona que està acollida al PIRMI. Això, d'alguna manera, també desqualifica que les empreses de treball temporal siguin una eina adequada per a la inserció laboral de les persones acollides al PIRMI.

Així, doncs, aquesta norma confon, d'una manera que a nosaltres ens sembla excessivament simplista, i, si em permet la paraula, una mica grollera, les empreses d'inserció amb l'ajut a la contractació, quan s'estableix d'alguna manera el mal anomenat «cens d'empreses d'inserció i entitats col·laboradores del Departament de Treball». Si de veritat volen parlar d'empreses d'inserció, els convidem a recolzar o bé la Proposició no de llei o bé la Moció –ja veurem com ho fem– que plantejarem, a fi i efecte de regular les empreses d'inserció a Catalunya o a tot l'Estat.

Però, a més a més –i permeti'm que amb això vagi acabant–, aquesta Ordre s'ha fet sense consens. Ha creat un PIRMI dintre un altre PIRMI. Hem complicat el tràmit administratiu d'una manera important. Els recursos per a aquest Programa sortiran –i ens sembla lògic– d'aquelles prestacions que la persona acollida al PIRMI deixarà de cobrar i es passarà a l'empresa, però això ho acabarà gestionant la Direcció General d'Ocupació. Els diners adreçats al PIRMI, veritablement, entenem que s'estan complicant d'una manera excessiva. Hi ha una part, que és a la Direcció General de Seguretat Social, de Treball, que passa a l'ICASS per ser abonada a les persones que estan al PIRMI, però si aquesta persona rep un contracte subvencionat, el diner haurà de retornar no a la Direcció General de Seguretat Social, d'on ha sortit, sinó a una altra direcció general del Departament de Treball. Creiem que estan complicant admi-

nistrativament les coses. I, de veritat, una coalició de govern no pot trobar un altre mecanisme per portar els diners d'una conselleria d'Unió a una de Convergència o d'una de Convergència a una d'Unió? Jo crec que aquí, darrere d'aquesta situació, d'aquesta marginació, d'aquesta actuació dintre del PIRMI, hi ha quelcom més que racionalitat d'actuació.

Senyor conseller, rectificar és de savis; li demanem que modifiquin aquesta Ordre; ens trobaran al seu costat si el que volen fer són coses que vagin a favor d'orientar la inserció laboral de les persones del PIRMI, però no ho compliquem ni fem sortides i fugides endavant. S'ha de mantenir el consens bàsic assolit en relació amb la creació de la renda mínima, i els canvis han de ser coherents en la metodologia i el funcionament, que ha demostrat un grau d'eficàcia i eficiència millorable, però satisfactori.

Res més, i moltes gràcies.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula, per respondre la interpellació, l'honorable conseller de Benestar Social, senyor Antoni Comas.

El conseller de Benestar Social

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Vostè ha fet una primera part en la seva intervenció en la qual ha assenyalat l'oportunitat del PIRMI i, realment, el bon funcionament en general, i ha destacat tota una sèrie de dades que nosaltres vàrem voler fer una vegada finalitzat el tercer any de la seva vigència, igual com estem ja formulant ara una nova revisió, sobretot en els casos que –com vostè ha assenyalat, que són pocs, però n'hi ha– s'han convertit, simplement, en una situació de dependència del PIRMI per part d'alguns funcionaris que no es pot, realment, passivament contemplar.

És, evidentment, una molt bona eina de cara la lluita contra la pobresa i l'exclusió social; és no l'única eina que hem de tenir –per això s'ha fet un pla, com abans hem comentat en la interpellació anterior–, però és l'eina principal per poder-hi lluitar. No tinc res a dir en tot el que vostè ha assenyalat en aquesta primera part de la seva intervenció, perquè, realment, no hi ha mostrat vostè cap disconformitat.

S'ha centrat vostè en l'aspecte d'una ordre promulgada pel Departament de Treball. Aquesta Ordre té a veure, forçosament, amb un decret, i, el Decret, vostè no l'ha qüestionat, el Decret que la regula, i, per tant, doncs, si hi ha aspectes a millorar d'una ordre, a mi em sembla que és fàcil millorar-los, si és que realment existeixen, i jo, per raons òbvies, perquè no és una ordre del meu Departament –encara que aquí estic parlant com a conseller de la Generalitat i no exactament com a conseller de Benestar Social–, però a mi em sembla que l'òrgan pertinent per poder discutir això és la mateixa Comissió de seguiment del PIRMI, que és, realment, on jo traslladaré les seves observacions de cara que es puguin considerar, que es puguin debatre per part de totes les persones que intervenen en aquesta prestació, de cara a fer-ne el seguiment, com diu el seu

mateix nom. Per tant, jo el remeto allà perquè em sembla que és el lloc on, realment, es pot analitzar quins aspectes convé millorar. Tampoc s'ha dit que aquesta Ordre no concordi –perquè això ja hauria estat denunciat– amb el que diu el Decret. Per tant, a mi em sembla que aquest debat que estem tenint vostè i jo no és lloc per, realment, analitzar l'Ordre aquesta, i el remeto, per tant, a aquesta Comissió.

El que sí que és important és fer tots els esforços necessaris de cara a reforçar l'estratègia d'inserció. Això és important perquè, en cas contrari, aquest percentatge petit però significatiu de dependents d'aquesta prestació ens creixeria. I, aleshores, tota la filosofia de la renda mínima d'inserció seria realment una filosofia que se n'aniria per terra.

Vostè ha assenyalat la conveniència de passar el Decret a llei. D'aquesta, que ja sap que és una qüestió que jo he dit en diferents ocasions que això es farà, el Govern presentarà un projecte de llei al respecte, es podrà analitzar en el si d'aquesta cambra, i aquest és un compromís, per altra banda, no tan sols de legislatura, sinó que àdhuc era un compromís electoral de la coalició que avui governa a Catalunya. Per tant, això es farà, i es farà d'una forma ràpida, centrant-nos sempre –com abans dèiem– en el fet que qualsevol mesura que es faci, qualsevol actuació, qualsevol llei –si és una llei, encara més– ha de promoure la integració i ha de possibilitar totes les tasques de prevenció.

Bé, això és tot; és indubtable que convé, en una prestació com aquesta, que totes les forces socials que realment formen part de la Comissió de Seguiment del PIRMI, doncs, hi opinin i hi participin, i, per tant, jo traslladaré tot l'aspecte que ha estat objecte de la seva disconformitat, que és l'Ordre del Departament de Treball, el traslladaré a la Comissió de Seguiment del PIRMI, perquè vostès, que també hi formen part, la puguin analitzar en aquest indret.

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, honorable conseller. Per exercir el seu dret a la rèplica, té la paraula el diputat senyor Josep Maria Rañé.

El Sr. Rañé i Blasco

Senyor conseller, malgrat que hagi estat explicant com valorem els resultats positius del PIRMI, jo crec que el que no podem trobar-nos és que mitjançant una ordre anem a explorar camins nous en el tractament d'aquest tema sense assolir el consens que va tenir en la seva gènesi i en el seu desenvolupament el PIRMI. I aquest és un dels primers elements que hem de tenir presents. Ja venim de la Comissió de Seguiment del PIRMI, i ja hem posat de manifest o, millor dit, si evitem allò... la dualitat de personalitats, ja hi ha hagut organitzacions que han posat de manifest aquests elements que avui li portem, i, d'alguna manera, en la Comissió de Seguiment del PIRMI, fins i tot quan aquesta Ordre va passar pel Consell de Treball, el mecanisme va ser de *faena de aliño*. Ja estava decidit, perquè hi havia una voluntat política d'explorar aquest tema.

I a nosaltres el que ens sembla pitjor d'aquest tema, tot i essent favorables a explorar, treballar i defensar que hi hagin empreses d'inserció social, és que hàgim agafat aquest mecanisme per posar-les en marxa. Una empresa d'inserció social no és tan sols una empresa que contracta; una empresa d'inserció social és una empresa que intenta normalitzar aquestes persones, treballant amb unes altres, o bé exclusivament treballa amb determinats col·lectius de risc d'exclusió social, però té també tot un conjunt d'elements i suports, un tractament a aquestes persones que permet que, al mateix temps que facin una tasca productiva, es comencin a reinserir socialment.

Això suposa un canvi en el que ha estat el PIRMI, que el vam centrar en uns mecanismes d'actuació on només participaven entitats sense ànim de lucre i administracions, bàsicament. I ho repeteixo: nosaltres no som contraris que parlem seriosament de com potenciem el que algunes entitats també sense ànim de lucre, o ànim cooperatiu o mutualista, ja estan fent, no en som contraris, més aviat tot al contrari: en som partidaris i ho volem fer des d'una perspectiva..., no que sigui la iniciativa d'algú, d'un grup o d'una organització social o del Govern exclusivament, sinó que sigui un consens social entorn a això. Però, bàsicament, li dic que, si fem això, el que haurem de fer és quelcom que també es va plantejar en aquesta reforma i no s'ha fet, que és una exigència per a aquelles empreses que rebin subvencions públiques amb un treball de col·laboració per a la reinserció social de persones d'alt risc d'exclusió, una exigència molt ferma que tinguin aquells instruments que assegurin que aquest procés es durà a terme.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

I aquí, en aquest contracte, en aquesta situació que es regula en aquesta Ordre, el problema bàsic és que l'assistent social, la persona que està treballant un any o dos amb la persona del PIRMI ni té accés ni pot participar en la continuïtat del procés de reinserció social quan aquesta persona entra a treballar en una empresa, perquè se'ns ha dit que allò és una empresa privada, que l'únic que s'ha fet és subvencionar un contracte i que, per tant, els assistents socials, les entitats que han estat treballant amb aquests col·lectius no tenen res a fer dintre d'aquesta empresa, que allà qui mana és l'empresa. Això s'ha contestat quan hem plantejat aquest element. I és veritat des d'una llei de mercat, però, aleshores, convindran amb nosaltres que això no és un mecanisme de continuïtat del PIRMI. I és en aquest sentit que volem que allò que hem estat plantejant avui no sigui tan sols que ens remeti a un tràmit administratiu formal, sinó que hi hagi un procés seriós de repensar com utilitzem millor els recursos, i –ho repeteixo, li ho torno a repetir perquè ens sembla important– nosaltres som favorables a la idea que, en lloc de pagar una prestació a una persona, la puguem utilitzar per finançar, ajudar a una col·laboració amb una empresa normalitzada, però seguint dintre el PIRMI.

Nosaltres entenem que això ha de ser una eina més que tinguin aquelles persones que estan treballant amb els beneficiaris i les beneficiàries del PIRMI per a la seva reinserció. Si aconseguim això, haurem avançat, i en aquesta direcció anem. Ara, no ho plantejem com un

programa d'ajut a la contractació. Això pot servir per a un altre tipus de persones; per a persones que l'únic problema que tenen és que no tenen un treball, i això ja ho farem com a programa d'ocupació, però, com a PIRMI, no confonguem una cosa amb l'altra, perquè crec que, a més del programa d'ocupació, hi ha un altre problema afegit –i aquí hem esmentat tots els que hi havien–, i, en aquest sentit, convé un tracte diferenci- at.

I és en aquesta direcció que, repeteixo, nosaltres li pro- posarem, o bé per la moció o bé per una proposició no de llei..., encara no ho hem acabat de decidir, però en tot cas que discutim amb seriositat i amb profunditat què hem de fer amb les..., com potenciem el sector de les empreses d'inserció social i laboral a Catalunya. I, d'alguna manera, li demanem que, a més que ens ho envii a la Comissió de Seguiment –en la qual hi serem, hi participarem i seguirem donant propostes al més constructives possible que sapiguem tots–, però, d'al- guna manera, que ens faci costat en el sentit que això, que em sembla que són arguments molt raonables..., no els haguem de veure més temps impresos en el *Diari Oficial de la Generalitat* en forma d'ordre.

Res més, i moltes gràcies.

El president

Per contestar la rèplica, té la paraula el senyor conse- ller.

El conseller de Benestar Social

Moltes gràcies, senyor president; molt breument. Jo al que m'he compromès i em comprometo és que, real- ment, si quan es va plantejar això, per les raons que sigui –jo no vaig ser-hi–, a la Comissió de Seguiment del PIRMI, es va fer, segons vostè ha dit, una feina d'*alivio*, doncs, aleshores al que jo em comprometo és que es faci una sessió en què aquests plantejaments que vostè ha formulat, que són plantejaments... almenys correctes, en la forma en què aquí els hem discutit..., sigui una reunió suficientment àmplia, suficientment profunda perquè aquest tractament es faci en profunditat. Crec que s'ho mereix. I jo, dels seus plantejaments, podria veure realment diferents algunes concrecions que després, una vegada feta..., començada la discus- sió, algunes concrecions que es plantegessin, potser això ho podríem veure diferent, però, en general, el que vostè ha esmentat en la seva intervenció veig que és una problemàtica que s'hi pot i que s'hi ha d'aprofun- dir.

I dic més: amb aquestes empreses d'inserció, o aques- tes entitats d'inserció, també cal preveure una norma- tiva que ara no hi és i que en ocasions, segons se m'ha plantejat, fa que hi hagin entitats que no s'atreveixin a fer la tasca d'inserció de persones procedents del PIRMI, perquè després, en qualsevol aspecte laboral, poden veure's immerses en una consideració que va més enllà de la tasca que ells estaven fent. I també es- tem analitzant, en aquest aspecte, i ja li ho avanço ara –vostè no ho ha tocat d'una forma directa, però té a veure amb el que vostè m'ha esmentat–, també cal veu- re no tan sols quines obligacions han de tindre aques-

tes entitats, sinó també quins drets, de cara a evitar que es puguin veure després immerses en situacions jurídi- ques inadequades. Aquesta no és una qüestió –vostè ha fet una mica de broma– d'una conselleria que el conse- ller és d'Unió Democràtica i la Conselleria..., un altre que és de Convergència; això no hi té res a veure: el Govern és el mateix, i aquesta és una qüestió que, la inserció, forçosament l'ha de portar el Departament de Treball. O no... Vull dir, aquesta és una qüestió elemen- tal, i el fet que sigui un programa interdepartamental ja vol dir que hi ha actuacions que depenen més d'un de- partament que d'un altre.

En definitiva, mirarem amb molta atenció la moció o la proposició no de llei que vostè ha anunciat que presen- tarien, ens la mirarem amb molta atenció, amb gran interès de col·laborar-hi, però per altra banda, a més a més, em sembla que una sessió àmplia, tan àmplia com sigui necessari, en profunditat, que no es pugui dir això de la feina d'*alivio*, que realment s'analitzin els temes i els detalls..., jo també em comprometo, amb el meu company de Govern, el conseller de Treball, a convo- car-la, de cara que pugui ser també un altre vessant perquè aquesta problemàtica que vostè ha esmentat es dilucidi.

I ja li he dit que, per altra banda, també crec que s'hau- ria d'analitzar tota la normativa que necessiten no les empreses d'inserció molt..., molt normalitzades, per a persones que realment són fàcils d'integrar, sinó aques- tes entitats que fan tasques d'inserció laboral però per a persones més difícils: crec que nosaltres no tenim la normativa que necessitaríem en aquests casos, i, per tant, també, aquest és un aspecte que hauríem d'analit- zar i que jo els demano ja per avançat que ens hi ajudin, en aquest aspecte.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyo- res i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpellació al Consell Executiu sobre la política de convenis de l'Administra- ció de la Generalitat amb els ajunta- ments, particularment pel que fa refe- rència al Departament d'Ensenyament

El dinovè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Consell Executiu sobre la política de convenis de l'Ad- ministració de la Generalitat amb els ajuntaments, par- ticularment pel que fa referència al Departament d'En- senyament. Per exposar la interpellació, té la paraula el diputat senyor Magí Cadevall.

El Sr. Cadevall i Soler

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en l'anterior compareixença en la Comissió de Cultu- ra del senyor conseller, el nostre partit va estar molt interessat a preguntar-li quina seria la seva actitud davant de l'aplicació..., de seguir aplicant la reforma en les noves circumstàncies polítiques, després del 3 de

març. La declaració del senyor conseller va ser contundent, nosaltres la hi vam agrair, i ens sembla que l'actuació en aquella compareixença és mostra que el nostre partit ha adoptat sempre una línia constructiva en el control del Govern. Però, senyor conseller, avui que hem de parlar de convenis amb els municipis, em permetrà potser ser una mica dur en la descripció, però cregui que ho faig amb el mateix ànim constructiu i amb ganes de trobar-hi solució.

Faré una breu referència a altres convenis municipals. Per exemple, escoles-bressol –n'hem parlat moltes vegades–, només donen un terç als municipis, la meitat a les escoles privades sense ànim de lucre.

A les escoles de música encara no s'ha arribat al terç que en principi es té negociat. En l'últim conveni signat els donaven el 22%, però la pregunta és, senyor conseller, què tocarà a les escoles de música aquest any: es rumoreja que potser el 24%. Però sap, suposo, senyor conseller, o no sé si ho saben les senyores diputades i els senyors diputats..., per què els municipis de Catalunya, per què aquest diputat que els parla encara no sabem què els tocarà pel curs que estem acabant, 95-96? Doncs perquè el conveni encara no s'ha signat. O sigui, estem a final de curs i el conveni no s'ha signat. Què significa això, senyor conseller? Que evidentment..., no es necessiten gaires coneixements d'economia per saber que cobraran aquest conveni, com a mínim, amb un any de retard, si acabem el curs i encara no han signat.

El tema dels conservatoris és un tema que s'havia tractat fins i tot pacíficament, amistosament, tractant de negociar durant un any, i al final es va solucionar quan hi va haver la sortida al carrer, quan el senyor conseller va sortir al semàfor vermell de *La Vanguardia*. I tinc una certa por, potser, que els diners de les escoles de música s'hagin dedicat als conservatoris, aquest any, si encara estan negociant o encara no han signat el conveni amb les escoles de música.

Però el tema principal de què volia parlar –he fet aquesta referència perquè vegin que..., en fi, que és un tema molt important, no només d'unes quantes escoles d'educació especial, que ja seria per si mateix un tema molt important–, el tema principal de què li volia parlar és de les escoles municipals d'educació especial.

La primera pregunta, i suposo que en això el senyor conseller hi estarà d'acord, és de qui és la competència. Evidentment, la competència, en cas d'ensenyament reglat, és del Departament d'Ensenyament.

La segona qüestió seria per què existeixen, doncs, escoles municipals, si no és de la seva competència. Bé, perquè han fet una tasca de suplència, i en aquest cas una tasca moderna –no vénen de tan antic com moltes escoles d'arts i oficis–, i hi ha hagut, doncs, ajuntaments que han tingut una sensibilitat, o en alguns casos hi havia unes escoles d'iniciativa social que no es podien sostenir si no les aixoplugava el respectiu municipi.

Bé, a partir d'aquí haig de reconèixer que el Departament d'Ensenyament ha fet convenis amb aquests ajuntaments, que seria una figura anàloga amb el que pas-

sa amb els concerts de les escoles privades concertades. Ara bé, aquests convenis tenien alguns inconvenients: per exemple, es cobrava amb tres i de vegades sis mesos de retard; el nivell de salaris assenyalat en els convenis era el del conveni de l'escola privada, quan per la LODE aquestes escoles municipals són escoles públiques; un problema important, senyor conseller, és la manca de programació per a inversions... A les escoles de primària, encara que la titularitat de l'edifici sigui del municipi, està previst fer obres RAM, de vegades convenis entre el Departament d'Ensenyament i els municipis, per determinar quina part paga el Departament d'Ensenyament i quina part paga el municipi. Aquestes escoles d'educació especial, senyor conseller, tenen necessitat urgent, de vegades, de reforma, i ni ho fa el Departament d'Ensenyament ni, per bona voluntat que tinguin, poden de vegades fer-ho els municipis.

Llavors, què podríem esperar d'una conselleria o d'un govern de Catalunya amb sensibilitat vers els municipis? El que podríem esperar és una millora, però haig de dir que potser els que esperàvem això vam ser una mica cànids, perquè em sembla que, en els convenis que es van presentar el 95, el que realment es proposava és un empitjorament i no una millora de la situació. No sé si el senyor conseller estarà d'acord amb mi, o les senyores diputades i els senyors diputats. Jo tractaré d'explicar-ho.

En primer lloc, el 95 hi va haver un defecte de forma, que és que el tercer conveni –perquè se n'havien signat diversos– acabava el 31 d'agost del 1995; doncs, el Departament d'Ensenyament va presentar a finals de novembre, quan ja estava començant el curs següent, una proposta de conveni per a quatre anys i sense negociar pràcticament, perquè l'havien de signar abans del 31 de desembre. Per tant, han de començar el curs sense conveni, se'ls dona més tard, un mes per signar. I jo penso que això ja és una desconsideració vers els ajuntaments, però, en fi, senyor conseller, el més important són els temes de fons.

Sobre el tema de fons, la voluntat que semblen traspuar aquests convenis és convertir l'aportació de la Generalitat en una subvenció graciable. Per què? Perquè hi posen una clàusula precautòria que diu: «dins de les possibilitats pressupostàries». Jo entenc que es vulguin salvar amb aquesta clàusula quan es tracta d'una programació futura, per exemple, però quan es tracti d'un conveni amb un ajuntament, on l'ajuntament s'obliga a prestar uns serveis concrets –o sigui, per part de l'ajuntament hi ha tota l'obligació–, no acabo d'entendre aquesta precaució, podríem dir, per part del Departament d'Ensenyament, on el conveni diu: «dins de les disponibilitats pressupostàries».

Segon, s'evita l'allusió a la normativa. Els convenis anteriors feien referència a la Llei orgànica 8/1985, al Reial decret 2777/1985; per tant, es reconeixia públicament el seu estatus d'escola pública, a les escoles municipals.

Bé, un altre inconvenient d'aquest conveni, senyor conseller, és que es fixa un cost màxim per a cada any. En els convenis anteriors deia que es podia fer una revisió del conveni..., no naturalment apujar-lo per peti-

ció unilateral de l'ajuntament, però que es podria fer una revisió en dos casos: si hi havia un increment justificat de costos que acceptés la Generalitat com a realitat o bé si hi havia necessitats d'escolarització, també no per decisió unilateral de l'ajuntament, sinó amb consens i aprovada pel Departament d'Ensenyament. En aquest cas, per als quatre anys, es fixava, en la proposta de conveni, un llinar màxim, al marge d'aquestes necessitats.

Bé, és clar, això va semblar inacceptable als ajuntaments i es va fer una solució transtòria, que és signar aquest conveni que els presentaven –els ajuntaments no podien precindir del conveni i sostenir ells amb els seus propis mitjans aquestes escoles–, però per un sol any, amb el desig –i espero que aquest desig sigui realitat, i que el senyor conseller, en aquest sentit, m'ho pugui confirmar– que durant aquest any es negociés una solució que fos vàlida per al futur.

Bé, llavors, per tant, la pregunta fonamental és què pensa fer el senyor conseller, en general, amb les escoles municipals que estan «convenides», però especialment, podríem dir, amb les escoles d'educació especial. Quina és la demanda dels municipis? La demanda dels municipis és clara: que es considerin escoles públiques –per tant, per exemple, la remuneració hauria de ser anàloga amb la del professorat a les escoles públiques–; que hi hagi una planificació i dotació per a infraestructura i equipament; que hi hagi una adequació de les plantilles a les necessitats educatives –de vegades, senyor conseller, es troben amb la paradoxa que la inspecció exigeix a aquestes escoles un nivell determinat de servei, de professorat, de personal tècnic i, en canvi, això no és reconegut a l'hora de fer el conveni, o sigui que es troben per part del mateix Departament amb una exigència i una falta de suport–; demanen també una solució per al personal excedent –que de vegades es pot produir també..., que potser podria tenir altres ocupacions en el mateix sector, però no dintre de l'escola–, i sobretot, és a dir, si demanaven dues coses en els plens que han celebrat aquests ajuntaments –bé, perquè n'hi ha alguns, potser, com és el cas de Barcelona, que la solució va per un altre tipus de conveni més genèric, i no el de l'escola d'educació especial–, dues coses..., una, un millor conveni transitori i, el segon, la cessió de la titularitat al Departament d'Ensenyament.

Això no vol dir que en teoria els ajuntaments no vulguin exercir les seves responsabilitats. És a dir, moltes vegades haurien dit..., acceptarien molts ajuntaments la gestió de l'educació –evidentment, la capacitat normativa sempre és del Departament d'Ensenyament–, però sempre que hi hagués els recursos suficients; ara, si aquests recursos no es donen, els ajuntaments diuen: «Bé, nosaltres no podem fer..., no podem seguir aquesta suplència amb escassetat de recursos i, llavors, el més lògic és que, ja que la competència és del Departament d'Ensenyament, el Departament d'Ensenyament assumeixi la titularitat d'aquestes escoles».

I m'agradaria que el senyor conseller pogués dir que es pot avançar en aquest sentit.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per a la resposta, té la paraula el senyor conseller, per un temps màxim de deu minuts.

El conseller d'Ensenyament (Sr. Joan M. Pujals i Vallvé)

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor Cadevall, d'acord amb el que estableix el Reglament d'aquest Parlament, les interpellacions han de fer referència a qüestions de política general. El text de la interpellació a la qual em plau de donar resposta avui, en nom del Consell Executiu, tractava, efectivament, d'un tema d'aquestes característiques, com és la política de convenis del Govern de la Generalitat amb els ajuntaments. És per això que considero necessari referir-m'hi, encara que sigui molt breument, tot i que la intervenció del senyor Cadevall s'ha centrat, com era d'esperar, en temes de convenis relacionats estrictament amb el Departament d'Ensenyament, i, encara així, cenyits, bàsicament, a un sol tema: la formalització d'acords en matèria d'educació especial. Intentaré donar resposta específica a aquestes qüestions.

En qualsevol cas, com saben els il·lustres i les il·lustres senyors diputats i diputades, la col·laboració entre les diferents administracions públiques és un dels principis rector de la seva actuació. Així ho estableix el marc legal vigent i, de forma específica, la Llei 30 de l'any 92, reguladora del règim jurídic de les administracions públiques. I en aquest marc s'ha desenvolupat l'acció del Govern de la Generalitat, caracteritzada per una marcada voluntat de cooperar al màxim amb les diferents administracions i molt principalment amb les corporacions locals, en benefici de tots el ciutadans de Catalunya.

Aquesta política d'intensa col·laboració ha estat present en tots els àmbits. A tall d'exemple, en matèria de sanitat ha incidit especialment en la construcció i equipament de centres d'atenció primària i en el manteniment de l'atenció ambulatoria. Pel que fa a cultura, s'ha centrat principalment en la construcció, rehabilitació i manteniment de biblioteques, museus i infraestructures culturals. Caldria esmentar encara la resta de departaments de la Generalitat, entre els quals el de Presidència, sobretot pel que fa a instal·lacions esportives; el de Treball, en matèria de formació ocupacional; o els de Governació, Comerç, Consum i Turisme, Justícia, etcètera.

Un cop feta aquesta introducció, que he considerat necessària atès l'objecte de la interpellació, ara em cenyiré estrictament a les qüestions relacionades amb el Departament d'Ensenyament.

El Govern de la Generalitat contribueix al sosteniment dels centres de titularitat municipal mitjançant la formalització de convenis. En els nivells d'ensenyament obligatori, el finançament abasta la totalitat del cost del servei educatiu. El càlcul d'aquest cost s'havia establert fins ara en funció dels paràmetres utilitzats per als centres privats, com recordava no fa gaires moments el diputat senyor Cadevall. Però, tanmateix, des de l'1 de

gener d'enguany ja s'utilitza per a un sector de centres d'educació primària el cost estimat per als centres docents públics. La nostra voluntat, senyor president, és estendre progressivament a tots els centres aquest criteri.

En els nivells d'ensenyament no obligatori, el finançament és variable, actualment: la Generalitat aporta la tercera part del cost de funcionament de les llars d'infants municipals. És ben cert, com recordava el senyor Cadevall, que en els centres subvencionats de titularitat dels ajuntaments l'aportació és del 50%, però també és cert que els pares dels centres de titularitat municipal paguen un terç, i els altres paguen el 50%.

En els centres d'ensenyament secundari de titularitat municipal contemplats en la planificació escolar, el finançament abasta la totalitat del cost de funcionament.

Pel que fa als ensenyaments de règim especial, i més concretament als ensenyaments musicals, el 3 de novembre de 1993 vam formalitzar amb la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis un conveni marc per al foment de les escoles de música de titularitat de l'Administració local, i posteriorment hem anat formalitzant un seguit de convenis singulars que han possibilitat contribuir al finançament de setanta-sis escoles de música i consolidar una xarxa que existeix indubtablement gràcies a la iniciativa i el sentit de la responsabilitat que en aquest àmbit han tingut molts ajuntaments de Catalunya.

Com que el senyor Cadevall s'hi ha referit, em plau de donar resposta a una de les qüestions plantejades en relació amb aquest tema, i confirmar que el finançament de les escoles de música passarà, enguany, del 20 al 24%, i que la corresponent partida pressupostària haurà d'incrementar-se des dels 365 milions actualment consignats fins a 476 milions. Quant al grau mitjà d'ensenyaments de música, el 23 d'octubre de 1995 vam formalitzar un altre conveni amb les esmentades entitats municipalistes, la Federació i l'Associació, en virtut del qual la Generalitat es va fer càrrec del 70% del cost de les despeses corrents de les places de primer curs d'aquests ensenyaments, tot i que encara no hem rebut del Govern d'Espanya cap compensació econòmica, tot i el compromís existent, confirmat per segona vegada i encara no complert, tendent a reparar el dèficit històric que pateix Catalunya en aquesta matèria.

M'agradaria recordar igualment al senyor Cadevall, amb tota cordialitat, que els semàfors vermells que pugui atorgar un diari, tot i que amb posterioritat en pugui atorgar un altre de verd, no condicionen la política d'aquest Govern; els únics semàfors que poden condicionar la política del Govern són els que pugui emetre aquest Parlament.

Finalment, en matèria d'educació especial, el Departament d'Ensenyament també contribueix des de fa temps al finançament —d'acord, com deia i recordava encertadament el senyor Cadevall, amb les disponibilitats pressupostàries— dels centres de les corporacions locals que imparteixen aquests ensenyaments. La quantitat aportada pel Departament en execució d'aquests convenis comprèn les despeses de personal dels cen-

tres, les despeses per monitors dels serveis de transport i menjador escolars i les despeses de funcionament. Aquests convenis s'han formalitzat amb totes les entitats titulars de centres d'educació especial, que actualment són les diputacions de Barcelona, Lleida i Tarragona, els ajuntaments de les esmentades ciutats, juntament amb els de Badalona, Terrassa, Mollet, Cornellà i Gavà. Tanmateix, atesa la plena competència de la Generalitat de Catalunya en tot el territori nacional en matèria d'ensenyament, coincideixo plenament amb el senyor Cadevall en la conveniència d'assumir la titularitat de les escoles municipals d'educació especial. Per aquest motiu, estem portant a terme les negociacions oportunes amb les entitats municipalistes, amb la voluntat d'acordar, tan aviat com sigui possible, aquest canvi de titularitat.

No cal dir que estic a la disposició del senyor diputat per a ampliar, en tot cas, aquestes qüestions en el meu torn de rèplica.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per a un torn de rèplica, té la paraula el diputat senyor Magí Cadevall. Té cinc minuts.

El Sr. Cadevall i Soler

Sí, gràcies, senyor president; molt breument. Sobre els convenis que no siguin d'educació especial, és que el senyor conseller —i això semblaria bo— em confirma que en el cas de les escoles de música pujarien del 22 al 24, però, si m'ho ha de confirmar ara, és que també confirma que estem a final de curs i encara no s'ha signat el conveni, perquè, si no, ho sabríem a través del conveni.

Segon, respecte als conservatoris, l'any passat es va arribar a un acord del 70%, i el senyor conseller diu que no ha rebut cap compensació del Govern de l'Estat, entre altres coses perquè no es va aprovar —i no vull entrar en aquesta qüestió de caràcter polític, és simplement una observació òbvia— el pressupost de l'Estat; s'havien fet gestions per obtenir alguna compensació.

Segon. Passem potser al tema més central, que és el tema de les escoles d'educació especial. Jo penso, senyor conseller, que el que caldria és molta més concreció. És a dir, la voluntat d'absorbir-les em sembla molt bé, però em sembla que es necessitarien unes certes condicions o concrecions. Primer, si per a poder absorbir el personal fos necessari que es convertís personal laboral en funcionaris municipals, es necessitaria un protocol, per part del Departament d'Ensenyament, que indiqui que té una clara voluntat d'absorbir aquestes escoles; sobre, podríem dir, una voluntat política —que, per més bona intenció que tingui, hi poden recaure altres circumstàncies—, els ajuntaments no poden fer una reconversió de personal laboral en personal funcionari. La segona qüestió és que s'hauria de fixar un calendari clar; és a dir, no només, podríem dir, la intenció: s'hauria de saber en quins terminis, perquè un dels problemes que es troben aquests municipis és que, de vegades, reben moltes explicacions de per quins motius es va retardant, etcètera, però no reben una idea clara de

què és el que passarà. El tercer tema és que, entretant, realment, s'hauria de millorar el conveni, perquè el senyor conseller ha dit: «Bé, tots els costos...», però hem quedat que els d'inversió no, per exemple; ha dit: «en algunes coses de primària ja hi ha un nou sistema», doncs, que això es pogués estendre en aquesta interinitat a aquestes escoles d'educació especial. És a dir, mentre no siguin titularitat del Departament d'Ensenyament, que assumeixi realment —és un ensenyament reglat, competència seva— tots els costos.

I jo li diria una pregunta, senyor conseller: és a dir, que passaria...? I no és, com comprendrà, cap amenaça de cap municipi, però és que molts municipis es troben realment amb una peremptòria necessitat; per exemple, el fet que les escoles de música rebin aquest any, amb un any de retard, la subvenció —un any com a mínim, perquè no s'ha signat el conveni—..., diu: «Pugem de 365 a 476», però segurament l'ajuntament que no té diners i ha de fer un crèdit de tresoreria, potser es queda igual que l'any passat. Doncs, per tant, ens sembla que molts ajuntaments..., ja dic, no és que s'ho plantegin com una amenaça, s'ho plantegen com una trista realitat, de dir: «No podem seguir sostenint algunes d'aquestes escoles.» I la pregunta és: què passaria si a Catalunya les escoles d'educació especial, les escoles de música, d'art, de primària, de secundària, escoles bressol..., municipals, s'anessin tancant? Que és, una mica, el problema que va passar l'any passat amb els conservatoris professionals, és a dir, no s'atrevien a començar el curs sense, podríem dir, un compromís del Departament d'Ensenyament.

Per tant, jo, senyor conseller, li diria que aquesta idea em sembla bé sempre que hi hagi uns compromisos clars, amb uns terminis, amb un protocol que digui... I quan es posen, de vegades, excuses jurídiques, de dir: «La transferència del personal de l'Administració municipal a l'Administració de l'Estat, que de vegades són cossos estatals, és molt difícil», jo li posaria dos exemples, de dir: «Miri, amb bona voluntat es poden solucionar.» És a dir, a la Llei d'acompanyament de pressupostos del 95 hi havia una clàusula que permetia passar directament funcionaris municipals a cossos estatals: que jo sàpiga, cap escola de l'Administració local va passar, llavors que en tenia l'ocasió, a la Generalitat. Segona qüestió legal: la Universitat Oberta de Catalunya, se'ns ha dit, és una universitat que pretén una funció pública, etcètera, etcètera, sense funcionaris, i fins i tot presumien: «Hem fet enginyeria jurídica, perquè hem estat, podríem dir, al fil de la legalitat.» Per tant, això què demostra? Demostra que quan es vol solucionar un problema es poden solucionar els problemes jurídics, i llavors és el que demano en aquest cas. Penso que hi ha una bona intenció —i això, podríem dir, és d'agrair—, però que falta, realment, una concreció, i a mi em sembla que és possible fer aquesta concreció i que hi ha instruments jurídics per a portar-ho endavant.

El president

Per contestar la rèplica, té la paraula el senyor conseller.

El conseller d'Ensenyament

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el Govern de la Generalitat assumirà aquells centres d'educació especial de titularitat municipal que siguin necessaris, és a dir, tots aquells que estiguin previstos en el Mapa escolar i tinguin una oferta que s'ajusti a les necessitats d'escolarització. Per assumir aquesta titularitat caldrà que es compleixin dues condicions prèvies.

Primer, que el personal docent sigui funcionari municipal, que és una qüestió molt i molt important i no precisament anecdòtica; una part molt important del personal de centres de titularitat municipal sovint no té la condició de funcionari, sinó de contracte laboral, indefinit o qualsevol altra modalitat. Per tant, aquest és un primer pas que s'ha de resoldre, i que l'ha de resoldre l'Administració local per la seva pròpia iniciativa. I crec que en qualsevol cas fóra convenient que aquest procés s'encetés, perquè, òbviament, crea unes condicions molt més favorables als objectius que pretenem.

En segon lloc, que la plantilla del centre s'ajusti als criteris establerts quant a titulació, especialistes, composició i d'altres que ara ja s'apliquen als centres públics. La regulació de la plantilla dels centres públics d'educació especial caldrà que sigui establerta en el decret regulador d'aquests ensenyaments que el Govern preveu aprovar abans de l'inici del proper curs escolar. Per tant, hi estem treballant activament, amb aquest horitzó, amb aquest calendari que hauria de permetre que aquest decret pugui ser aprovat abans de l'inici del proper curs escolar.

Per fer possible tot aquest procés, ens hem compromès a presentar els documents que ara diré en una reunió que ha de celebrar la comissió mixta Departament - entitats municipalistes, i que són: un protocol d'acord de voluntats de transferir els centres d'educació especial i una proposta de conveni-marc que serveixi de base per al canvi de titularitat d'aquests centres. És aquesta la nostra voluntat, tot i que he de remarcar que això és així sens perjudici d'aquells aspectes jurídics que eventualment puguin sorgir en el moment que aquesta qüestió sigui objecte de l'estudi que, amb major profunditat, haurem de portar a terme.

Senyor Cadevall, segurament vostè té la funció de remarcar aquells aspectes que encara no s'han pogut acordar, però jo li voldria fer notar que la voluntat del Departament ha estat avançar, i avançar activament en aquesta línia d'acció que vostè reclamava. I que ho hem fet malgrat les situacions poc favorables de l'evolució pressupostària, i fent un gran esforç. Volem continuar fent aquest gran esforç, i jo estic segur que cap administració pública local titular de serveis educatius renunciarà a les seves responsabilitats, i facilitarà aquest procés de col·laboració entre les administracions.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpellació al Consell Executiu sobre el control de les empreses de treball temporal

El vint-i-unè punt de l'ordre del dia és la interpellació al Consell Executiu sobre les empreses de treball temporal, presentada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Per a exposició de la interpellació, té la paraula el diputat senyor Guillot, per un temps de deu minuts.

El Sr. Guillot i Miravet

Gràcies, senyor president. Bon dia, senyores i senyors diputats. Si calgués fer un balanç de l'impacte que ha representat en el mercat de treball la legalització de les empreses de treball temporal, el podríem resumir amb les següents afirmacions. Les empreses de treball temporal precaritzen més el ja molt precaritzat mercat laboral. A partir de les dades estadístiques oficials i la informació recaptada mitjançant l'acció dels sindicats, es veu clarament que les ETT, dins el marc global de la reforma laboral, tenen una influència directa en la menor durada dels contractes; que, en contractar homes majoritàriament, el percentatge de contractació de la dona va perdent pes i que, a partir d'aquesta menor durada dels contractes, la cobertura per desocupació és menor, de menor durada i de menor qualitat. L'entrada massiva de les ETT en el mercat laboral té, a més, una relació directa amb l'increment de la taxa de sinistralitat laboral, ja per si mateixa altíssima. I, per últim, el grau d'incompliment de la normativa per part de les ETT deixa veure també el grau de responsabilitat que l'Administració, autoritat laboral a Catalunya, té en aquesta qüestió.

Els primers responsables d'aquesta situació són aquells que van proposar i votar aquesta Llei, és a dir Partit Socialista, Convergència i Unió i Partit Popular, entre altres. Amb tot, l'objectiu d'aquesta interpellació no és fer un recordatori de les responsabilitats, sinó valorar com a Parlament els aspectes negatius, l'ús i abús que es fa de les ETT, i intentar trobar propostes que permetin que aquestes juguin el paper que els correspon: cobrir demandes productives no fixes. Als quasi dos anys d'aprovada la Llei, és un fet evident que les empreses de treball temporal són un dels mecanismes en les relacions laborals que major volum de crítica i d'anàlisi han generat.

Les conclusions que es poden fer del conjunt de reflexions fetes, ja sigui dels sindicats, dels empresaris o del mateix sector, es poden resumir en tres qüestions. La manca de model que expressa la Llei. O, dit d'una altra manera, què han de vendre les ETT, precarietat o temporalitat? Una segona qüestió és la falta de regles clares de control administratiu, singularment pel que fa a les actuacions inspectores i sancionadores, fet aquest que no deixa de ser contradictori amb la multitud de formulismes i controls administratius que la Llei exigeix per a la legalització i el funcionament de les ETT. I una tercera qüestió és que el conveni estatal específic de les empreses de treball temporal, si bé és cert que va definir unes mínimes regles del joc, no és un bon conveni que resolgui, mitjançant l'acord entre les parts, els buits i les incongruències de la Llei.

Les ETT no poden ser instruments per a la precarització del mercat de treball; els costos socials però també productius d'aquest fet són palesos: 544 pessetes/hora per al grup 1, és a dir, peons, mossos, ordenances; 566 pessetes/hora per a mecanògrafs i telefonistes; 954 pessetes/hora per a llicenciats. Aquests poden ser costos laborals molt seductors per a l'empresari, però el nivell de motivació que generen en el lloc de treball és mínim. «Prestamisme laboral» crec que és la millor definició per a una figura que aconsegueix col·locar un treballador en una empresa amb un cost laboral més baix, incloent-hi les despeses i les comissions de la mateixa ETT. Un cost laboral, evidentment, per sota que si l'empresa usuària el contractés per si mateixa. Això no passa enlloc d'Europa, i no es pot afirmar que són perversions normals d'un sector nou i emergent, en el qual la lluita per les quotes de mercat comporta que moltes empreses de treball temporal facin aquestes pràctiques; i no es pot afirmar perquè aquestes pràctiques es fan amb persones, que es mereixen condicions de treball dignes.

I deixi'm dir que el que està passant a moltes ETT no es només indigne i illegal, sinó que és una immoralitat. Abans d'entrar en les propostes, voldria donar algunes dades que crec que són prou significatives. El 12 de març de l'any 96 no constava en el Departament de Treball cap sanció imposada ni cap procediment sancionador en tràmit o iniciat contra empreses de treball temporal ni contra empreses usuàries. A finals de desembre del 95 hi havia a Catalunya cent-dues empreses de treball temporal, de les quals trenta van patir accidents laborals durant el 95 que van afectar quaranta-set dels seus centres. El nombre de contractes de posada a disposició formalitzats a Catalunya entre ETT i empreses usuàries, de l'1 de març al 31 de desembre, ha estat de 56.193.

Les denúncies dels sindicats Comissions Obreres i UGT respecte a les ETT són clares: ocupació de llocs de treball estable per temps de llarga durada, incompliment en la informació als representants dels treballadors, salaris per sota del conveni del sector i per sota dels treballadors de l'empresa usuària, riscos laborals, incompliment majoritari de la formació dels treballadors cedits.

Davant d'aquesta situació, què fer? Així com valorem positivament l'aprovació de la Proposició no de llei que permet als agents socials presents a la Conselleria de Treball fer un cert seguiment i control de les ETT, creiem que cal donar un pas endavant per veure com amb els instruments que tenim a les mans, com a Generalitat de Catalunya, aconseguim una atenuació real i efectiva dels efectes més perniciosos del determinat ús que s'està fent de les ETT. En aquests dies Comissions Obreres i UGT estan negociant amb representants empresarials del sector un conveni col·lectiu de Catalunya articulat amb el conveni central d'empreses de treball temporal. En aquest sentit, seria oportú que el Parlament de Catalunya es pronunciés, atès el desgavell causat per la Llei i la seva posterior regulació. I pronunciar-nos sobre qüestions que poden semblar a finals del segle XX com a inversemblants, com a pròpies d'altres èpoques, però que són avui una dura realitat. I pronun-

ciar-nos amb les següents consideracions: cal configurar les empreses de treball temporal com a instruments útils orientats a cobrir les demandes productives no fixes, a recuperar íntegrament el concepte de causalitat; garantir que les condicions laborals dels treballadors i les treballadores provinents de les ETT no siguin diferents que les dels treballadors i les treballadores de les empreses usuàries, començant, evidentment, pels salaris; garantir els mateixos drets sindicals; limitar la duració màxima per a determinats supòsits contemplats en la Llei; ampliar el ventall d'exclusions a les empreses que no podran realitzar contractes de posada a disposició en determinats sectors i per especificitats; prohibició de la realització de successives contractacions entre empreses per al mateix lloc de treball; potenciació dels contractes indefinits en les ETT, i, per últim, generalització de la formació professional a tots els treballadors inclosos en les borses de treball d'aquestes.

I, si hi hagués el consens suficient, per què no demanar, com a Parlament de Catalunya, la modificació de la Llei per millorar-la? Perquè és evident que parlem d'una llei estatal, és més, una llei amb molts forats i incongruències, moltes d'elles volgudes. Cal recordar aquí que, en la tramitació del Projecte de Llei, aspectes com el control de l'Inem respecte a aspectes contractuals, dret del treballador a una indemnització per finiment de contracte d'un 5%, limitació del període de proves, etcètera, van decaure per voluntat dels partits polítics que donaren suport a la Llei. Però, més enllà dels déficits de la Llei, més enllà d'aquesta situació competencial entre l'Inem i Treball, que provoca dificultats reals en la intervenció de l'Administració, el que no s'explica és que, estant demostrat que es fa un ús i abús de les ETT, no hi hagi cap reacció ni cap expedient obert. I, evidentment, no rebre denúncies –comprensible, per altra part, pel tipus de sector– no vol dir que no s'hi pugui intervenir d'ofici.

Com s'explica, també, l'inadequat compliment de les qüestions de formació? La mateixa resposta que vostès donen al nostre Grup d'aquesta qüestió, important en les definicions legals de la regulació de les ETT, evidència un total desinterès. 1.156 treballadors de les trenta empreses amb pròrroga autoritzada han rebut formació, i bàsicament orientada al camp de la informàtica. I per què no parlar de la prevenció de riscos laborals? Aquesta Llei dedica –la Llei de riscos laborals– un llarg article, el 28, a les ETT.

El balanç és totalment insatisfactori. Si volem que les ETT cobreixin les demandes productives no fixes, per períodes de temps il·limitat, i amb personal especialitzat en les funcions requerides per a cada circumstància, si volem que realment cobreixin aquesta franja del mercat laboral, i no la de ser un instrument de major precarització, no deixem que sigui tan sols la lògica del mercat i l'evolució del sector qui vagi a poc a poc redimensionant el model de les ETT i les seves funcions. Cal una decidida intervenció i control de l'Administració; intervenció de l'Administració, però per garantir aquest procés i, sobretot, per salvaguardar la dignitat i les condicions de treball dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

I és des d'aquesta lògica que demanem quines són les mesures que el Govern pensa posar a disposició per poder fer un control efectiu de les empreses de treball temporal.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. Per donar resposta a la interpellació, té la paraula el senyor conseller de Treball.

El conseller de Treball (Sr. Ignasi Farreres i Bochaca)

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor Guillot, abans d'entrar una mica en el plantejament global, permeti'm fer-li certes precisions, una certa precisió. Vostè ha dit que no hi havia cap denúncia, ni d'inspecció, ni en tràmit, cap procediment sancionador... Permeti'm que, això..., vostè es deu recolzar en la pregunta escrita que ens va fer vostè mateix, el seu Grup, i que jo vaig contestar-li amb data 15 de març. Permeti'm dir-li que això no li permet, la meua resposta, fer aquesta afirmació, perquè vostè, en tot cas, vostès van formular una pregunta mal formulada, perquè vostès..., la pregunta era quines denúncies hi havia de procediment sancionador, amb tràmit iniciat, contra empreses usuàries, referents als articles 20.3 o 19.3 de la Llei; per tant, això regula uns determinats casos específics. I concretament el 19.3 regula les sancions a les empreses de treball temporal les causes de les quals puguin ser la sanció per causes de no actualitzar el valor de la garantia financera. Acaben de començar, i, a l'actualització, s'hi procedeix al cap d'un any, o dos, o tres d'haver començat el funcionament; per tant, diguem-ne, no era possible que haguessin funcionat aquests supòsits. Igualment, la formalitat de treballs perillosos o altra causa que aquí s'especifica en aquest article..., encara no hi ha reglament; per tant, no és aplicable, diguem-ne, en absolut, des del punt de vista legal, aquesta qüestió. Això, sobre el 19.3. I sobre el 20.3, que fa referència, en aquest cas, no a les empreses de treball temporal, sinó a les empreses usuàries, en aquest cas fa referència a la substitució de vaguistes i també al tema d'activitats perilloses.

Per tant, en haver preguntat sobre uns temes molt específics..., d'aquests no hi ha cap denúncia, però sí que hi han denúncies amb caràcter general. Concretament, jo tinc aquí a la vista una informació que havien presentat a la Inspecció, durant els darrers tres mesos, unes setanta denúncies, i que aquestes estan en tràmit d'investigació. Permeti'm fer-li aquesta precisió perquè no semblés que l'Administració, la Inspecció, en aquest cas, no actua, sinó que està actuant.

Amb caràcter una mica general, quins són els nostres propòsits de capteniment per al control? Permeti'm fer-li una certa exposició de les actuacions que hem fet fins ara, i les intencions que tenim. La tasca de les ETT, el control d'elles, ve determinada per llei i pels reglaments posteriors, tant pel que fa al contingut com als òrgans de l'Administració que l'han de desenvolupar. I, concretament, al Departament de Treball li correspon, segons la Llei 14/94 i el Reial decret 4/95, pels

quals es regulen les condicions i característiques de les ETT, funcions per a l'autorització inicial i per a l'exercici posterior, que sigui correcte; la Direcció General de Relacions Laborals té assignades les missions de l'article 2 de la Llei, i el Decret 21/95 determina els òrgans administratius que han d'exercir les funcions d'autorització i de registre.

El control de legalitat. El control de legalitat –la seva pregunta sobre el control– s'exerceix per part de l'autoritat laboral mitjançant tres tipus d'expedients: els expedients de primera autorització, d'ampliació d'activitat o d'àmbit i el de pròrroga anual.

Sobre la primera autorització, l'òrgan competent analitza, analitzem els requisits, valorant específicament l'informe d'Inspecció de Treball. A l'empresa se li exigeix, per una banda, disposar d'una estructura escament, organitzativa, i una activitat a desenvolupar que sigui exclusiva de les ETT. També se'ls demana el certificat de garantia financera, que jo voldria recordar-li que és vint-i-cinc vegades el salari mínim interprofessional en còmput anual. I tot això s'està fent amb les entitats que han presentat la primera autorització.

Quant als expedients d'ampliació d'àmbit d'actuació, l'autoritat laboral valora la suficiència de l'estructura organitzativa; és una ampliació d'àmbit i, per tant, que tingui..., aquella que sobrepassa l'autorització que se li va donar inicialment.

I, quant als de pròrroga, l'anàlisi recau en el control de l'actualització de la garantia financera, que en aquest cas ve a ser un deu per cent de la massa salarial dels treballadors contractats l'any anterior –inicialment, fins a una quantitat; després, quan vénen pròrrogues, ja hi ha un precedent, que és la massa salarial dels treballadors que han treballat l'any anterior. Amb un mínim, per a l'any 96, de 22,7 milions de pessetes. També l'anàlisi recau, quant a la pròrroga..., ve destinat, l'u per cent, a la formació dels treballadors, i s'exigeixen a aquest efecte dos elements substancials: les factures o justificants corresponents, i també la relació dels treballadors formats, o sigui, que han rebut els beneficis d'aquesta formació.

Quant a la informació, l'autoritat laboral rebem mensualment la relació dels contractes de posada a disposició i es facilita informació al Consell de Treball sobre la matèria. També es demana, per part de l'Administració a les ETT, informació per donar-ne publicitat mitjançant inscripcions registrals sobre una sèrie de qüestions totes elles importants: canvis de titularitat, de domicili, sobre les persones directives o també dels membres dels òrgans d'Administració, sobre obertura o tancament de centres, sobre canvis en quantia o forma de la garantia financera, pròrrogues, suspensió o cessament d'activitat, etcètera.

Quant als expedients sancionadors, la Direcció General i les delegacions territorials gestionen, tramiten i resolen els expedients, i el conseller, en tot cas, té, sota la seva responsabilitat, la suspensió d'activitats per un any, en cas de reincidència en faltes molt greus.

I quina ha estat una activitat d'anar al fons de la qüestió, al fons del problema, aquí a Catalunya, enguany?

Doncs, hem anat efectuant tasques d'informació, debat públic i mediació entre patronals i sindicats, atesa la inquietud –i això és evident– que existeix respecte al nivell salarial, sobre la sinistralitat, sobre la formació i sobre l'incompliment de les causes de causalitat. Aquest conseller ho ha denunciat públicament, va ser dels primers que se'n va fer ressò d'una forma molt clara i vam agafar la iniciativa. I tant és així que vam promoure reunions per establir un diàleg que en el primer que va consistir és a convocar les empreses del sector. Hi va haver una reunió que vaig presidir jo personalment, vaig ser-hi personalment, vaja, i hi van venir vint-i-dos empreses del sector i elles van acceptar constituir una comissió negociadora que està constituïda, concretament, delegada, de cinc..., un representant de les cinc patronals que hi ha al sector; és un sector de nova creació i, per tant, esmicolat, per entendre'ns, també en aquesta representativitat.

Bé, d'això, ja fa tres mesos que vaig fer aquesta crida, es va aconseguir, per tant, asseure'ls a la taula, i aquesta Comissió ha donat ja uns primers fruits. Va tenir una primera reunió el 19 de març, ja formal, en la qual van fixar el calendari i els temes, i una segona reunió –bé, hi va haver reunions quinzenals–, en una segona reunió, concretament la del 25 d'abril, es va arribar a un primer acord, concretament sobre dos temes, sobre l'aplicació de les condicions econòmiques del Conveni col·lectiu estatal i sobre la creació d'un grup tècnic per estudiar –hi ha el compromís, hi ha, per tant, l'acord–, per parlar sobre tres punts: seguretat i salut laboral, formació i informació als treballadors. I continuen treballant, aquesta gent.

Perdoni'm que vagi ara al fons de la qüestió. Vostè ha dit: «Escolti, els culpables d'aquesta qüestió són aquells que van aprovar la Llei, per tant, el PSOE, Convergència i Unió, etcètera.» Bé, tots els grups polítics menys Iniciativa per Catalunya o Izquierda Unida.

Bé, jo permeti'm que discrepi d'aquesta anàlisi. Els problemes de fons són dos. La Llei estableix alternatives i estableix determinades imprecisions o alternatives, però els problemes de fons són dos: les empreses usuàries i el Conveni col·lectiu estatal. Vostè ja ha posat cura a dir que el Conveni col·lectiu estatal regula amb unes condicions molt deficientes. Però, és clar, concretament sobre la matèria, la Llei deixa alternatives o elements sense regular o algunes llacunes que han estat mal utilitzades, precisament, en les qüestions que els dóna possibilitats contractuals. Concretament, diu –sobre el tema salarial, perquè vostè és el que ha denunciat– que: «S'aplicarà el salari de l'empresa usuària o l'aplicable a l'ETT.» Per tant, l'aplicable a l'ETT aquí és els que hagin pogut pactar els convenis d'empresa o que, qui n'hagi fet, pugui pactar per conveni estatal. Doncs el Conveni estatal, que està signat per la patronal i pels sindicats i és vigent fins a final d'enguany, es va signar amb uns nivells salarials molt baixos que fan que siguin totalment legals, diguem-ne, els salaris molt baixos que en determinades empreses s'apliquen. Però, escolti, això ha sigut l'autonomia de les parts, que han pactat un conveni, unes condicions que considerem –jo personalment– que donen lloc a aquestes pràctiques: molt baixos. És l'autonomia de les

parts, es va firmar un mal conveni. Les raons podrien portar-nos a certes consideracions, perquè de vegades s'allega: «Miri, van signar un conveni en condicions molt baixes perquè hi havia algunes empreses, alguns convenis d'empreses que tenien unes condicions laborals encara més baixes, les econòmiques i, per tant, es van conformar amb uns mínims molt mínims.» Doncs, d'acord.

Precisament per superar aquest tema nosaltres vam promoure, a veure si es podia fer aquí a Catalunya, totes aquestes converses que abordessin aquest problema i altres problemes, precisament perquè al venciment del conveni hi poguéssim haver unes relacions més normalitzades. Al meu entendre, i al nostre entendre com a Conselleria, seria que les retribucions dels treballadors de les empreses, de les ETT, quan són cedits a les usuàries fossin les del sector, les de l'empresa. O sigui, que l'element cost, l'element retribució al treballador, no fos l'element diferencial, perquè la finalitat de l'empresa temporal és, senzillament, facilitar a una empresa que pugui disposar d'un treballador per cobrir un lloc temporal: empresa de treball temporal.

És una corruptela, per tant, la substitució de llocs estables per contractes temporals. I un desincentiu clar seria que la incentivació, o sigui, la retribució econòmica fos, com existeix en molts països d'Europa, la mateixa que pugui ser el conveni del sector de l'empresa usuària o el conveni d'empresa de la mateixa empresa en els casos que tingui conveni propi.

Aquest és el parer. Per això nosaltres hem promogut tot aquest diàleg a Catalunya, a veure si pot corregir, pot esmenar el desastre que es va fer al Conveni estatal.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor conseller. Té la paraula, per al torn de rèplica, el diputat senyor Guillot.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

El Sr. Guillot i Miravet

Gràcies, senyor president. Jo crec, senyor conseller..., miri, aquesta Llei, a hores d'ara, tothom sap que és una llei que està mal feta, que es va fer de forma precipitada, que té incongruències, que té buits, fins i tot elements d'aquests que dificulten la seva posterior aplicació i seguiment i fins i tot que l'Administració pugui exercir el control necessari. I aquesta Llei la van aprovar vostès. I aquesta Llei, diguéssim, vostès, junt amb altres, altres grups, la van fer. Que, per mi, això no és l'important. En aquests moments ja tenim la Llei. El que per mi és important és que si a tot Europa tota la legislació que regula les empreses de treball temporal se sustenta en un fort control i intervenció de l'Administració pública, per què aquí a Catalunya, i més amb una llei d'aquest tipus, no es produeix aquesta intervenció per part de l'Administració, fer un seguiment, un control que eviti pràctiques fraudulentas, que permeti i garanteixi que les partides que es destinen a formació realment van a formació? Perquè, miri la paradoxa,

segons les enquestes sindicals es van contractar les categories més baixes, segons la informació del seu Departament el que bàsicament es dona com a curssets de formació és informàtica. Aquí alguna cosa falla. I, evidentment, també, la salut laboral, la prevenció de riscos laborals, no està garantida en l'actuació de l'Administració pública, i en aquest cas concret de l'autoritat laboral. És a dir que la responsabilitat és seva per doble part. Vostè va estar a la missa —és a dir, quan es va fer aquella Llei— i està a la processó —és a dir, com a conseller de Treball.

En segon lloc, jo crec que és important dir una altra cosa. No és de rebut que es fa una reforma laboral que «acogota» els sindicats, que els sindicats enfront d'aquella agressió intenten salvar, a partir d'un conveni estatal i en aquelles circumstàncies, el que puguin, i dir ara que és que és un conveni dolent. Quin conveni podia sortir de la reforma del mercat laboral i de les circumstàncies polítiques i sindicals que sortien de la reforma del mercat laboral?

Els sindicats van haver de pactar a la defensiva, evidentment, un conveni que no els dona satisfacció, que no resol moltes coses, que fins i tot en algunes plasmas, concreta elements negatius per als treballadors i per a les treballadores, però, evidentment, els sindicats van haver d'afrontar aquest repte en unes circumstàncies complicades i difícils, que són les que va imposar la reforma del mercat laboral, i darrere d'aquella reforma del mercat laboral hi havia la voluntat política de determinats grups polítics, i en concret, un cop més, del seu.

Nosaltres el que venim a reclamar aquí és que hi ha en aquests moments una llei, una llei que té ja una experiència en la seva aplicació, que en podem fer un balanç, un balanç que molts aspectes creiem que són negatius, que incorpora aspectes lesius per als treballadors i per a les treballadores, i que cal, enfront d'ells, enfront de tots aquests aspectes, garantir des de la intervenció, des del control, des d'una política activa per part de la Conselleria de Treball, garantir els drets dels treballadors; cal garantir que no hi hagi un ús fraudulent, que no hi hagi «prestamisme» laboral per part de les ETT; cal garantir que realment la formació es realitza, i sobretot cal garantir que els treballadors de les empreses de treball temporal cedits a empreses usuàries puguin també tenir la prevenció de riscos laborals suficient.

Perquè hi ha una altra dada: no deu ser massa estrany a aquesta Llei que l'any 95 els accidents laborals s'hagin incrementat. Hi ha una mateixa dada que vostè fa a la resposta del nostre Grup on situa un nivell de sinistralitat alt per part de les empreses de treball temporal, i això, evidentment, és contradictori amb el que diu la mateixa Llei que regula les empreses de treball temporal i amb el que diu la Llei que regula la prevenció de riscos i salut laboral. En definitiva, senyor conseller, per nosaltres la responsabilitat primera està en la Llei, la responsabilitat segona està en certa deixadesa per part de l'Administració a fer un control i seguiment de l'aplicació d'aquesta Llei i, sobretot, qui no té responsabilitat són els sindicats, que prou feina van tenir a poder afrontar el que va representar la reforma del mercat laboral.

Gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor Guillot. Per a la contrarèplica, té la paraula l'honorable conseller de Treball, senyor Ignasi Farreras.

El conseller de Treball

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Miri, a les ETT està passant, en ser una figura nova en la seva implantació, el mateix que va passar als països on està implantada, a Europa, fa uns quants anys: diguem que van fer un període de rodatge i en funció d'això van anar polint tota una sèrie d'elements o de disfuncions que es podien produir.

Escolti, jo li puc dir que les disfuncions, en tot cas, cada vegada més, es corregeixen, mitjançant la Llei, en el que pugui arribar, però sobretot mitjançant la negociació col·lectiva amb què es fixen les condicions de treball –l'autonomia de les parts. I senzillament el que cal reforçar és el diàleg social. Era un sector que existia a la legalitat, diguem-ne, com li he dit, esmicolat –parlo ara des del punt de vista de les empreses– i, per tant, segurament no hi ha hagut interlocutors a nivell sindical, segurament no hi havia gaire implantació, etcètera. Jo no dic que els sindicats siguin els culpables, jo dic que s'ha produït un conveni col·lectiu en funció de la legalitat que hi ha, i la legalitat que hi ha és que tracten les parts, i l'han assumit, i nosaltres, com a administració, la legalitat que hi ha és la que hem de complir.

Escolti, hi ha problemes que no es poden resoldre des del punt de vista de l'Administració. Jo li he dit que els problemes fonamentals eren dos: el conveni col·lectiu, en aquest moment, que espero que se superi i que, senzillament, em sembla que s'està en vies de voler-ho superar –jo ja li he esmentat abans, en la meua primera intervenció, per exemple, que a nivell de Catalunya, doncs, s'ha dit: «Escolti, miri, les condicions econòmiques d'aquells que estan per sota, etcètera, que siguin almenys les del conveni estatal»–, però hi ha un altre problema, que és el de les empreses usuàries. Entre l'ETT i l'empresa usuària es fa un contracte mercantil i l'empresa no té capacitat, l'ETT no té capacitat ni autorització per investigar la naturalesa dels llocs de treball. Si l'empresa usuària en fa un mal ús, o sigui, cobreix, per ser més precís, un lloc de treball estable amb un lloc de treball temporal, la via fonamentalment és Magistratura. La Magistratura, perquè l'empresa ETT no té capacitat d'intervenció i inspecció de cada una de les situacions dels treballadors que així ho demanen. O sigui, en tot cas, el qui en fa mal ús és l'usuari i la via és, per tant, Magistratura, i Magistratura estableix que si s'està fent un ús fraudulent del lloc de treball, o sigui de la cessió del treballador, el contracte és indefinit. Ho dic perquè em sembla que si hem d'intentar resoldre el problema val la pena que ho canalitzem pels camins eficaços, per entendre'ns, i no per aquells que ho encarregues a algú que no té facultats per fer-ho, en aquest cas l'ETT, de controlador de cada un dels llocs de treball de l'empresa que li demana els seus serveis.

S'ha d'arreglar i estem en aquesta situació. Jo crec que el diàleg engegat és el positiu –és el positiu– i, senzillament,

el fet que hagin arribat ja a un primer estadi de dir: «Escolti, negociarem»... A part que s'han posat d'acord sobre uns aspectes salarials de referència, sobre els temes de sinistralitat, sobre els temes de formació; tres matèries que abans he anunciat. Les converses no estan interrompudes. Precisament, l'esperit d'aquesta convocatòria va ser, primer que s'asseguessin, abans que s'asseguessin, portar a consciència de les empreses del sector que aquest era un mal camí, era un camí que prostituïa la figura del treball temporal, que a tots els països està reconegut com una figura eficaç si s'utilitza correctament, per entendre'ns. I, per tant, que la resposta sindical fins al moment utilitzada era la correcta. Almenys sempre es podia considerar que era correcta vist des del punt de vista sindical, de dir: «Escolti, com que d'aquesta figura se'n fa un ús fraudulent, doncs, llavors, com responen els sindicats?» Als convenis col·lectius, etcètera, s'hi posen clàusules que no es contractaran treballadors d'empreses de treball temporal, la qual cosa, per a les mateixes empreses del sector, les serioses, que n'hi ha i que en són moltes, això és mortal, per entendre'ns, perquè els talla la possibilitat d'oferir els seus serveis, ja dic, correctament, en els casos que són oferir treballadors per cobrir llocs de treball temporals.

Per tant, diguem-ne, primer hi va haver la sensibilització, es va constituir el sector, que estava dispers, va acceptar la representativitat, han arribat a uns acords, i continuen negociant. Per tant, jo crec que aquest és el camí, senzillament, per a resoldre cada vegada més els problemes aquests de tipus laboral: apostar pel diàleg, per la negociació, per l'autonomia de les parts. Aquí trobaran tot el nostre recolzament. I, si aquest conseller n'ha fet denúncies reiterades, ha estat en aquest sentit, conscient que se n'estava fent un mal ús; davant dels mals usos, s'ha d'actuar des del punt de vista de la inspecció –això ja li dic que s'està fent–, però s'ha d'actuar sobretot per part dels protagonistes socials, reforçar-los i que dialoguin.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor conseller.

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política de regs

Entrem ara al darrer punt de l'ordre del dia. Els recordo als grups que tenen, per substanciar-lo, una intervenció fins a un màxim de deu minuts. Aquest darrer punt és el vint-i-dosè, i és la Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política de regs, presentada pel Grup d'Esquerra Republicana. Per substanciar-lo, té la paraula l'illustre diputat senyor Tugues.

El Sr. Tugues i Boliart

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Acabava la meua intervenció el Ple passat, en tractar la

interpellació sobre la política de regs, dient: «Analitzem la situació, constatem les necessitats dels pagesos de la zona, siguem realistes i fem una interpretació generosa de la Llei.» I això és el que, al marge de posicions predeterminades, hauríem de fer en aquests moments, sent conscients del que representa el que demanem, de les possibilitats que confereix als pagesos i també del moment de restriccions pressupostàries en el qual estem immersos.

El conseller senyor Marimon, quan vol, és un home contundent i exigent en les seves reclamacions. Aquests darrers dies, hem tingut ocasió de veure'l a Brusselles, a Madrid, demanant als responsables polítics europeus i espanyols que a l'hora de prendre decisions sobre l'avellana tinguin en compte les necessitats del sector i les circumstàncies en què es troben els pagesos del Camp de Tarragona; hem tingut també l'oportunitat de sorprendre'ns amb les seves afirmacions reclamant el boicot als productes francesos, després que agricultors de l'Estat veí s'acarissessin amb alguns camions carregats de fruita. Aquestes afirmacions van provocar la reacció negativa de bona part dels partits representats en aquesta cambra; fins i tot el president Pujol va haver de treure ferro a l'assumpte. Doncs, bé, nosaltres les vam trobar correctes, i en aquell moment, quan els altres deien: «Què diu, el Marimon?, què fa, el Marimon?», nosaltres li vam dir: «D'acord», i avui ho tornem a dir: «D'acord». Senyor Marimon, en la defensa dels interessos dels nostres pagesos, vostè ens trobarà al seu costat, a Madrid, a Brusselles o allà on sigui.

Ara bé, el que reclamem al conseller Marimon i al Govern de la Generalitat en el seu conjunt és coherència. Perquè reclamar a Brusselles un bon tracte per a l'avellana catalana no costa un duro; reclamar-lo a Madrid, tampoc, i fins i tot la gosadia del boicot surt de franc. I, repeteixo, tot això està molt bé que es faci; el que passa és que el conseller d'Agricultura del Govern de la Generalitat, que presumeix de tenir el primer departament amb administració única, ha de fer alguna cosa més. De fet, aquests viatges internacionals, a Madrid o a Brusselles, ja demostren que això de l'Administració única no ens ho hauríem d'acabar de creure. El que sí que és cert, però, és que des d'aquest Govern es poden fer coses cada cop més importants, i per aquí es per on plora la criatura: que la contundència, l'exigència serveix per fora, però no serveix per casa. Per què no és igual de contundent el conseller a l'hora de convèncer el conseller de Finances per tal que doti d'una manera més generosa i necessària el pressupost del Departament? Per què no és més contundent també a l'hora de fer un canal i defensar unes condicions assumibles per als pagesos? Perquè hem de fer un canal, hem de fer l'Algerri - Balaguer, i, a l'hora de repercutir la part corresponent del preu als pagesos, resulta que es fa de tal manera que el finançament exigít als pagesos catalans no resisteix en negatiu cap comparació amb el finançament d'altres obres similars que es puguin fer a altres comunitats autònomes.

Jo vaig donar unes xifres, en substanciar la interpellació, referides al canal de Las Bardenas, que el mateix conseller va dir que eren falses. Probablement ho

siguin, si ho diu ell; ara, jo les vaig treure del butlletí oficial de la província de Saragossa..., no de fa tretze anys, senyor Marimon: del 18 de maig del 94. Segurament menteix el Butlletí; però, si no fos així, resultaria que els aragonesos pagarien anualment la meitat del que la Conselleria pretén que paguin els pagesos de la Noguera. Bé, doncs, això no depèn ni de Brusselles ni de Madrid: depèn de nosaltres, depèn d'aquest Govern, depèn d'aquest Parlament, i el que pretén justament la Moció és equilibrar aquesta situació i evitar que els pagesos catalans no estiguin discriminats respecte als d'altres zones de l'Estat.

I ja he dit al començament que sóc conscient que estem en una època pressupostàriament difícil, la qual cosa no vol dir que els pressupostos d'enguany seran d'uns quants centenars de milers de milions, i estem parlant d'un canal valorat en 12.000 milions, que no cal que es faci en un any i que una part, a més, ha d'anar a càrrec del futurs regants. Per tant, hem de fer política, i fer política vol dir prioritzar, i des de la perspectiva d'Esquerra Republicana aquesta obra ha de merèixer la concepció prioritària per part del Govern català i per part d'aquest Parlament.

La situació actual, amb l'aplicació que es fa de la Llei d'infraestructures hidràuliques, suposa una càrrega extraordinàriament gravosa per als pagesos de la zona, alguns dels quals no la podran assumir, i, per tant, a la pràctica, això pot comportar un trencament en l'estructura de propietat familiar d'aquella zona i que companyies poderoses i especulatives es quedin, a la curta o a la llarga, amb una part substancial de les terres regables. I aquest és el clam unànim que ens envien els pagesos de la zona, una delegació dels quals ens acompanya avui en aquesta sala de plens.

Per superar aquesta situació i valorar la prioritització de què parlàvem, hauríem de tenir en compte, bàsicament, tres qüestions. En primer lloc, estem parlant d'una inversió en un sector d'economia productiva; això que, segons sembla, tots declarem entusiàsticament defensar. Vet aquí una oportunitat immillorable de convertir a la pràctica els grans discursos retòrics, tenint present, a més, que estem parlant del sector primari català, amb una mitjana de població activa que s'hi dedica inferior a l'europea i que, per tant, necessita més que qualsevol altra ser vetllat per l'Administració si no ens volem despertar un dia i adonar-nos que ja no tenim pagesos. Doncs, aquí està la primera raó per votar favorablement la Moció.

En segon lloc, hi ha el tema del reequilibrament territorial. Estem parlant de fer un canal en una zona depressada de la depressada comarca de la Noguera, una zona que, regada i amb la concentració parcerària que s'hi ha fet, podria ser francament competitiva, però que parteix d'una situació molt difícil, i, per tant, aquests futurs regants competitiu, aquests futurs pagesos competitiu, no podran suportar a la curta la càrrega financera que, si no modifiquem el criteri d'aplicació de la Llei, suposa la situació actual. Bé, oi que tots plegats ens omplim la boca parlant de reequilibrament territorial? Doncs, heus aquí una magnífica oportunitat per a transformar la teoria en realitat i la segona causa per a votar afirmativament la Moció.

I n'hi ha encara una tercera: el canal, no se l'ha inventat ni l'ha projectat el Govern de la Generalitat; el projecte del canal es va aprovar l'any 1962, i l'any 1971 va ser declarat d'interès nacional, i el Pla de regatges de Catalunya, elaborat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca l'any 83 i que contemplava les zones dites «d'interès nacional», preveia la càrrega financera per als futurs regants. L'altre dia jo vaig donar les xifres, i el conseller em va contestar que la vida, en tretze anys, ha pujat força. És cert. Però jo no demanava que es repercuteixi ara als regants les quantitats fixades l'any 1983; el que deia, el que dic, és que fóra lògic que, en el mateix percentatge que s'hagi incrementat el cost del canal respecte al que costava l'any 83, s'incrementi ara la quantitat a repercutir als futurs regants. Això suposaria per als pagesos pagar cinc vegades més que aleshores –que no és poc–, però la meitat del que ara se'ls demana. I saben què ha canviat des d'aleshores? –malgrat tot, la vida no ha pujat tant. Doncs, el que ha canviat és que s'ha traspassat la competència a la Generalitat. I vostès creuen que hem de permetre que els pagesos catalans arribin a la conclusió que l'autonomia els surt més cara, que amb Madrid pagaven menys? Això ha de permetre aquest Parlament? Els pagesos han buscat i han comparat el cost de l'Algerri - Balaguer amb altres canals que es construeixen en aquests moments, i en la comparació hi surten perdent. Els pagesos saben que el seu canal era considerat d'interès nacional i que això comportava uns avantatges notables a l'hora del pagament de la part que els pertoca. I saben els pagesos que, des que tot plegat depèn de la Generalitat, no han fet més que perdre-hi. Crec fermament que aquesta sola raó obligaria no a modificar la Llei, però sí a revisar els criteris de la seva aplicació en el sentit que demana la nostra iniciativa.

I ara, els darrers dies, el conseller, fent de prestidigitador, ens vol sorprendre una vegada més i es treu un altre conillet de la màniga, amb una nova proposta, esperant l'aplaudiment general. El que passa és que el públic ha fet números, s'hi fixa, i ha vist el truc, i continua xiulant les traces del prestidigitador. La nova proposta, conseller, analitzada i estudiada, ni tan sols podem dir que és un avenç, que el mag cada vegada ho fa millor, i, per tant, crec que el sentit de la Moció és allò que fa justícia als regants.

Per tant, senyores i senyors diputats, senyor president, per l'economia productiva, pel nostre sector primari, pel reequilibrament territorial, per la no-discriminació dels nostres pagesos respecte als pagesos d'altres zones de l'Estat i per la credibilitat de les nostres institucions, els demano un pronunciament favorable cap a aquesta Moció.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor diputat. A aquesta Moció s'hi han presentat dues esmenes. La primera és del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Té la paraula el diputat senyor Víctor Gimeno.

El Sr. Gimeno i Sanz

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Òbviament, la Moció que ens ocupa i les esmenes que hem presentat van orientades a resoldre una situació crònica en un sector de futurs o hipotètics regants que, avui per avui, podem dir que està en una situació de paràlisi, de dificultats i d'una certa frustració. No vull fer esment de com està la qüestió, perquè va ser prou debatuda en el moment de la interpellació, i fins i tot en la intervenció que m'ha precedit, però sí que crec que cal recordar algunes qüestions.

Lo canal –com s'ha dit ara mateix– és una zona que va ser declarada d'interès nacional ja fa molts d'anys, i posteriorment va ser traspassat a la Generalitat sense que hi hagués cap partida econòmica que justificu aquest reconeixement, per part de l'Estat, de l'interès nacional. Hi ha un projecte que, una vegada acabat, va ser sol·licitada la seua revisió i va ser modificat i van ser canviats alguns paràmetres i que, tot i que falta ratificar l'informe d'impacte ambiental, que preveu una reducció de les hectàrees –en principi, les hectàrees regables eren 8.800, ara són 7.100; això justifica la diferència, tot i la rebaixa del preu, en la no tanta rebaixa del cost per hectàrea–, falta veure si en aquest projecte finalment se'n regaran 7.100 o se'n regaran les 8.000 que té, en el moment de la seua concessió, una zona que abraça, globalment, 9.800 hectàrees. Els costos estan avaluats avui, en les dades que tenim, en 504.000 pessetes per hectàrea, i les obres també estan paralitzades, després d'un començament conflictiu en una obra que no sabem si té totes les garanties de qualitat que es mereix una infraestructura com la que es va començar.

Òbviament, els pagesos, els futurs regants, tenen voluntat d'agilitar-ne i de dinamitzar-ne l'execució, però al mateix temps també tenen dubtes de la possibilitat d'assumir els costos, i el que volen és que siguin més fàcils de suportar. Aquesta és la voluntat que ens van especificar, com a conseqüència d'una assemblea de futurs regants que ens demanava una reunió a diversos representants dels grups parlamentaris, i paral·lelament ha vingut lligat amb aquesta interpellació o Moció i les esmenes subsegüents. I el que s'està plantejant, en definitiva, en aquesta Moció i en aquestes esmenes, i fins i tot en la voluntat dels regants, és, simplement, aplicar lo que permet la Llei d'infraestructures hidràuliques.

Una llei que estableix uns determinats mecanismes. I el que es diu no és fer cap illegalitat, no és fer cap barbaritat, sinó que, simplement, és dir: «Apliquem alguna cosa que no s'ha aplicat». Per exemple, l'article 25 parla que l'aportació dels beneficiaris pot consistir –a l'apartat 2– en dos processos: un –i això ho diu la Llei, i ho diu la Llei de l'any 90–, percentatge del pressupost total a satisfer en el decurs de l'obra –en el decurs, no abans; ho dic perquè també hi ha hagut alguna fórmula que es buscava pagar a l'avançada–, i l'article 25.2.b parla..., estableix la possibilitat de pagament a través d'una tarifa d'utilització de l'aigua a pagar quan l'obra entri en servei. En definitiva, hi ha un dels apartats que diu això: apliquem una de les altres possibilitats que estableix la Llei. El que passa és que fins ara no s'ha aplicat mai. Este podria ser el principal problema que

pot tindre el Govern de la Generalitat a modificar criteris, i és de dir: «Com que no ho hem fet mai, per què establir un precedent?»

L'article 26 també parla de l'import que han de pagar els futurs beneficiaris, i parla d'un 40 i un 30 –el 30 en el cas de zones regables, en regs de nova implantació–, però el mateix article 26, apartat 3, diu que «es poden autoritzar modificacions del percentatge a pagar pels regants». El problema de la Llei és que no diu quan es poden modificar, en funció de quins criteris, per quines raons, quins són els arguments que justifiquen aquesta modificació del 30%. Però en el moment en què el legislador, en què aquest Parlament, aprova una llei que diu que es poden autoritzar tampoc no s'està demanant res de l'altre món; possiblement, el gran problema és que no s'ha aplicat mai aquest criteri de la modificació del percentatge i que hi ha una desregulació que no diu quan seria convenient o quan seria necessari fer aquestes modificacions.

Bé, això és el que diu la Moció, i això és el que hem intentat: donar unes petites argumentacions que podrien justificar la modificació d'aquest article 26.3 i l'aplicació de l'article 25.2.b. És a dir, no totes les zones possibles de reg, no totes les ampliacions de reg que es puguin fer al territori de Catalunya tenen per què considerar-se de la mateixa manera. És a dir, el criteri uniformista que ha aplicat el Govern de la Generalitat, que és dir «aplicarem a tots el 30% i a tots farem unes determinades condicions, perquè tenim un pla de regadius que, basat en números, en estadístiques, en càlculs econòmics i en el que vulguis, considera igual un regant del Baix Ebre, un regant de la Noguera, un regant de la Garrotxa o un regant del Baix Llobregat», aquest pensament és el que s'ha de trencar, aquest criteri d'uniformitat.

I quins són alguns dels arguments –no dic els únics, però alguns dels arguments– que exposem a les nostres esmenes? Un, que aquesta zona va ser declarada al seu moment com a zona regable d'interès nacional; vol dir que té un interès determinat, específic, clar, que s'havia d'impulsar el regadiu en aquesta zona. Segona qüestió, aquesta comarca, aquell territori, aquella part de la comarca, és una zona deprimida, és una zona poc poblada, és poca la gent que viu en aquella zona, i aquesta obra, aquesta infraestructura, d'una manera molt clara, pot contribuir al reequilibrament territorial, tan necessari en aquestes comarques.

Quin problema fonamental existeix? –i això és el que voldria que tingués en compte el portaveu del Grup de Convergència i Unió quan ens digui que «no». Darreament, en els últims dos mesos, ha canviat relativament la situació del sector agrari i la situació de diàleg i de recerca de consens, fins i tot entre totes les forces parlamentàries del Parlament. Hem resolt, crec, o estem en vies de resoldre, dos qüestions que estaven una mica enverinades: la concertació agrària i la regularització de la vinya. I com ho hem resolt? Ho hem resolt parlant tranquil·lament, alguns diuen que al costat d'un plat de faves... Vull dir, és una anècdota, però la qüestió és que hem resolt aquests dos temes, que eren certament espinosos. I recordo que l'oferta i el compromís que vam assumir tots d'acceptar aquesta voluntat de diàleg era

parlar de la política de regadius; possiblement perquè tots som conscients que hi ha diverses conflictivitats en el tema de l'aplicació de la política de regadius, i com podíem resoldre-ho des d'aquesta voluntat de consens.

Llavors, què passa? Que no hem tingut temps –jo no vull posar ara la culpa al Departament d'Agricultura–, no hem tingut temps perquè durant aquests dies hem tingut diverses reunions per a aquests dos primers temes i no hem pogut arribar a aquest consens. Però, bé, avui ens trobem amb aquesta votació, que pot ser el final de la vella etapa –és a dir, el final de la vella política de regadius, perquè segurament serà l'última decisió que pot afectar aquesta política de regadius–, o que podria ser l'inici –quan dic «l'inici» vol dir que tampoc no és la via, perquè encara no nos hem assegut i encara no ho hem analitzat–, podria ser l'inici de la nova política de regadius, d'aplicar criteris diferencials en funció de característiques específiques de les zones de regants, de les característiques de renda per càpita, de territori, del que vulguem considerar en aquesta política diferenciadora d'inversions del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

Pensem que la proposta va en este sentit positiu, sabem que és complicada d'acceptar i que hi haurà algun grup que farà aquí mans i mànigues per veure com justifiquen una postura que, en principi, sustentaven a la reunió que vam tenir l'altre dia a Lleida amb els regants, de defensar aquesta aplicació de l'article 25.2.b i de l'article 26, però que seria una bona mostra de l'atenció i de la voluntat de treballar per aquest diàleg, l'acceptació d'aquestes propostes.

No crec que això pugui hipotecar la política de regadius del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, no ho crec, perquè no és tan substancial lo que s'està plantejant com per això, i, a més, li donem un cable en les nostres esmenes. Concretament, en l'última esmena parlem que, ja que el Govern central, quan ens va transferir la zona, no ens va transferir recursos, li recordem que això havia de comportar algun compromís pressupostari, no només una declaració d'intencions, no? Llavors, anem a negociar això. El que sí que ho hem fet és en un punt separat, perquè, si no se'n surt bé en aquesta negociació, el que això no sigui és una hipoteca per a tirar endavant les propostes de funcionament d'aquest reg.

I només manifestar, en el posicionament, que pensem que les propostes..., les nostres esmenes milloren el redactat –algunes fins i tot és un simple afegit d'un número que s'havia oblidat el redactant– i que, en tot cas, ens abstindríem de l'últim punt, l'apartat 4 de la Moció. Per què? Precisament perquè hem dit que s'han de fer tractes diferenciats: el que no podem és uniformitzar i parlar que els futurs regants no pagaran més per hectàrea que els regants d'altres comunitats autònomes de l'Estat, en una cosa tan genèrica i tan implantable, que voldria dir que tots han de pagar el mateix, fent abstracció de quina és la realitat concreta de les obres a realitzar en qualsevol territori. Nos abstindríem d'aquesta, si és que el propietari de la Moció no la retira, però la resta esperem que accepti les nostres esmenes.

Gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Gimeno. Per exposar l'esmena presentada, pel Grup Socialista, té la paraula el diputat senyor Vilalta.

El Sr. Vilalta i Oliva

Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats, honorable conseller, pujo en aquesta tribuna amb un cert dol d'haver de fer-ho. Durant la legislatura anterior vam discutir moltes vegades del foment dels regadius a Catalunya: constatàvem llavors que la política del Govern de la Generalitat en matèria de foment dels regadius era una política confusa, i fins a cert punt extravagant, que no permetia abordar els problemes tal com calia; vam oferir, en les successives mocions, diversos oferiments de diàleg, que mai van ser atesos, malgrat l'anunci per part del conseller que el diàleg es produiria un dia o altre.

Fins i tot, en el començament d'aquesta legislatura, el conseller va proposar als grups parlamentaris que el tema de foment de regadius fos objecte, com els altres temes, o com altres temes ho han estat –entre altres el de la concertació agrària, el de la defensa del sector de l'avellana o el de la regularització de vinyes–, que fos objecte també, el foment dels regadius, d'un tractament de diàleg i de consens, si era possible, entre els grups parlamentaris i l'Administració. I els diversos grups parlamentaris ens hi vam mostrar disposats, en aquest potser més que en cap altre, perquè, efectivament, el tema de l'Algerri - Balaguer, que avui estem discutint, però el tema del Segarra - Garrigues, del qual també n'hem parlat altres vegades, o el tema Xerta - riu Sénia, que hem començat a posar damunt de la taula a través d'algunes preguntes en aquest Parlament, mantenen el tema del foment dels regadius en una línia d'actualitat que des del nostre punt de vista, dissortadament, com s'estan plantejant les coses, obligarà a continuar-lo mantenint.

En el cas concret que ens ocupa, ho fem a través d'una interpellació que va substanciar el diputat Benet Tugues, d'Esquerra Republicana, i de la corresponent Moció, moció que ens ha explicat i defensat. Posteriorment a la Moció, la Unió de Pagesos, que està exercint un paper de lideratge social per al replantejament dels termes inicials en què l'Administració havia fet el plantejament de l'Algerri - Balaguer, ens va demanar als grups parlamentaris una reunió, l'anàlisi conjunta de la situació i també de la Moció d'Esquerra Republicana, i és arran d'aquesta reunió que van sorgir unes esmenes que vam vehicular fins al plenari d'aquest Parlament, a través d'Iniciativa per Catalunya i de nosaltres mateixos. Val a dir que en aquesta reunió, que hi era present també el Partit Popular, i que inicialment expressava, doncs, la seva complaença amb les propostes que se li suggerien, després no va fer seves aquestes esmenes, i efectivament no ha traduït en cap esmena la seva posició.

Immediatament després, el mateix conseller va irrompre davant de l'opinió pública, a través d'una..., jo diria filtració d'una proposta que formulava, que representava, sobre l'anteriorment conegut, una certa i rela-

tiva millora. És una proposta que formula l'Administració en les condicions inicialment establertes i que significa –jo ho reconec així– una certa millora. Però –ho dic a continuació, amb tota contundència– una millora insuficient. I, vista l'experiència, ens sembla que és una millora que encara pot millorar més. L'experiència ens ha demostrat en el curs del temps que el conseller Marimon ha reaccionat, modificant les condicions en sentit cada cop més favorable, com a conseqüència no d'una posició inicial, degudament estudiada i calculada per part de l'Administració, sinó que, cada cop que s'ha formulat una pressió suficient o una exigència de portar el tema al debat públic, l'Administració ha reaccionat modificant progressivament les condicions. I, per tant, en aquest moment hi han raons suficients per considerar que el plantejament que fa l'Administració és encara millorable.

I és millorable perquè la proposta que se'ns formula a través dels mitjans de comunicació, i per tant ja coneguda, no resol els problemes de fons que pateix la construcció del canal Algerri - Balaguer. El canal Algerri - Balaguer –bo és recordar-ho– arrossega un conjunt de problemes des de l'inici, i no es tracta tampoc de refer la història que ja han explicat altres portaveus parlamentaris: el cert és que hi han problemes sobre la traça, sobre el punt de captació, sobre el recorregut i sobre les condicions en què s'ha de produir la posada en regadiu de determinades zones, i en tots els casos, des del nostre punt de vista, els errors deriven d'errors que ha comès l'Administració.

Primer, en el plantejament del punt de captació en el territori aragonès, sense resoldre administrativament el tema, com calia, davant de l'Administració aragonesa, i en conseqüència, i innecessàriament, havent de replantejar els punts de captació. I com a conseqüència d'aquest replanteig dels punts de captació, un cost addicional d'elevació de les aigües, d'aixecament de les aigües, que caldrà repercutir-lo, lògicament, sobre els pagesos. I, a més de tot això, a més de tot això, una impugnació sobre la legalitat en l'aprovació del projecte, que encara no està resolta.

Per tant, si a tot aquest paquet inicial de disfuncions hi sumem el desacord dels possibles directes beneficiaris en les condicions en què se'ls planteja la posada en regadiu de les seves terres, comprenem perfectament que tot el tema Algerri - Balaguer es mantingui encara en una situació de crisi que fa temps que arrosseguem.

Què proposa l'Administració, en aquest moment, per a millorar les condicions? Partint de la consideració que els pagesos consideren que difícilment podrien fer front als pagaments a què els obliga la Llei d'infraestructures hidràuliques en el plantejament que ha fet l'Administració, el Departament d'Agricultura fa un gest d'aparent generositat i els ofereix la possibilitat que produixin el pagament de la part que correspon als pagesos no en quinze anys, com s'havia plantejat fins ara, sinó en vint-i-cinc anys, en un ordre aportació descendent que gira des de les cinquanta mil pessetes i escaig per hectàrea i any fins a les vint mil pessetes en l'acabament del procés. Bé, doncs, la punta de pagament per part dels pagesos coincidirà, precisament, en el moment

que els pagesos han de fer despeses addicionals per a la posada en regadiu específic de les seves terres, des de l'hidrants que arribarà a terra, a la seva finca, fins a les parcel·les en concret, i aquelles terres, a més, no estaran produint allò que haurien de produir. Bé, la conseqüència de tot aquest plantejament és que els pagesos no signen la conformitat, i aquí rau el problema. El conseller Marimon, en alguna intervenció –i això fa temps– en aquesta cambra, va dir: «Nosaltres començarem quan el 50% dels pagesos manifestin la seva conformitat.» Després va exigir el 80% de conformitat i actualment exigeix el 100% de conformitat, perquè diu que els serveis jurídics de la Generalitat reclamen la conformitat del 100% dels possibles futurs usuaris. Doncs bé, escoltin –veig que algun diputat de la majoria somriu davant d'aquesta afirmació–, la realitat és que en aquest moment els usuaris, possibles beneficiaris d'aquestes obres, no signen, i com que no signen i, per tant, no es compleix la condició prèvia inicial fixada per la Generalitat, que és el 100% d'acords, estem davant una condició impossible, que bloqueja la situació. En realitat, els que hagin manifestat la seva conformitat amb el plantejament que fa la Generalitat en aquest moment no superen ni de bon tros en el conjunt de l'àrea regable el 50%, i escassament els supera en aquell municipi que s'ha plantejat una opció força extravagant, que és plantejar la possibilitat que l'ajuntament avaluï l'aportació dels particulars en un import total i global que supera, i de molt, el mateix pressupost municipal.

Les condicions que en aquest moment ofereix la Generalitat de passar de quinze a vint-i-cinc anys el període d'amortització, amb tres anys inicials de carència, no resolen la qüestió, no la resolen en absolut, i per tant molt ens temem nosaltres que continuem estant davant d'una condició impossible de resoldre i que, per tant, tard o d'hora haurà de produir-se un nou replantejament de la situació.

M'abstinc d'explicar el contingut de les esmenes, perquè l'ha explicat molt bé el senyor Víctor Gimeno. Les nostres són coincidents amb les seves i, a més, ja he apuntat d'on partien, partien d'una petició expressa de la Unió de Pagesos de la zona, que actua de promotora de la defensa dels interessos dels pagesos d'aquella zona, i el seu contingut, per descomptat, nosaltres l'assumim i el fem nostre absolutament sense reserves; per tant, no el vehiculem a la cambra perquè la Unió de Pagesos simplement ens ho demani, sinó perquè ens ho demana i perquè compartim el contingut de les propostes que ens formulen i, a més, tenim la convicció suficient que l'Administració haurà de produir un nou replantejament del tema que millori encara més, i ben aviat, les condicions que s'ofereixen en aquest moment.

Per tant –veig que se m'esgota el temps, senyor president–, simplement reiterar la nostra voluntat, el nostre desig, el nostre interès que tant aquest canal com els altres que he citat siguin una realitat al més aviat possible en benefici de la pagesia de Catalunya, i reafirmar una vegada més la nostra voluntat de diàleg a plena disposició no solament del sector, sinó també de l'Administració, tan de pressa com vulgui fer-ne ús. Nosaltres ens mantenim a plena disposició de l'Administra-

ció per continuar tractant aquest tema, per intentar trobar les millors condicions possibles, de tal manera que el facin viable tan aviat com es pugui.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor Vilalta. Presentades la Moció i les esmenes, ara correspon posicionar-se a aquells grups que ho desitgin. Pel Grup Popular, té la paraula el diputat senyor Barios.

El Sr. Barios i Ortiz

Senyor president, senyores i senyors diputats, fent referència a la història, les expectatives de transformar en reg les gairebé vuit mil hectàrees de terra de secà dominades pel canal Algerri-Balaguer es remunten a l'any 1971, quan es va declarar la zona d'interès nacional; tot seguit es va aprovar el Pla general de transformació, l'any 1973, i, a continuació, el Pla coordinat d'obres, però la transformació en reg no acabava d'arribar i perderen, els futurs regants, l'esperança d'aconseguir-ho. Posteriorment, i com a segona fase, s'inicien uns traspassos de competències a la Generalitat l'any 1983. A partir de llavors, s'obliden per complet els beneficis que comporta la declaració com a zona d'interès nacional i comencen les obres l'any 1991 construint-se gairebé vuit quilòmetres del canal i es pretén finançar-les aplicant la Llei número 5, d'infraestructures hidràuliques de Catalunya. La Conselleria d'Agricultura estableix que els regants hi participin amb un 30%, que les despeses de la infraestructura hidràulica s'han de pagar per endavant, i abans de veure l'aigua a les seves parcel·les, mitjançant crèdits amb entitats privades i amb un finançament, fins ara, proposat pel Govern, de quinze anys.

Veure aquest greuge comparatiu dels agricultors de Catalunya enfront d'altres autonomies va portar el nostre Grup Parlamentari a presentar una proposició no de llei, datada el 15 de gener d'enguany, i que en una Comissió de Política Territorial va haver de ser retirada, per no aconseguir acord dels grups parlamentaris. Amb posterioritat, vàrem tornar a presentar una proposició no de llei, amb data 2 d'abril, proposant que per al finançament s'apliqués allò que contempla l'article 25.2.b de la Llei d'infraestructures hidràuliques de Catalunya, proposició encara no debatuda, i en comissió. Posteriorment, Esquerra Republicana, mitjançant interpellació parlamentària, ha presentat aquest mateix contingut en la Moció actualment en debat.

Es veu també que no existeix voluntat política, perquè aquestes mateixes obres s'haurien pogut acollir a la legislació de zones d'interès nacional, amb la qual l'Administració hauria finançat, sense exigir cap tipus de garantia i en un termini de vint-i-cinc anys, les despeses generades per la construcció de la infraestructura hidràulica. A més a més, l'inici d'aquest pagament no és fins als cinc anys de la seva transformació en reg.

Parlar del fet diferencial dels catalans sí que és clar, i el nostre Grup hi està totalment d'acord, però en aquest cas hi sortim nosaltres molt més mal parats. Mentre els

agricultors d'Aragó, per exemple, la zona dels Mo-negres, fins i tot amb terres deficients poden assumir perfectament la transformació en reg, ja que el seu finançament és adequat i favorable, nosaltres, amb terres molt millors, no ens hi podem atrevir, en veure'ns obligats a anar a cercar crèdits a entitats bancàries, amb tots els problemes que les garanties hipotecàries exigeixen, terminis i obligacions comporten.

Finalment, tenim constància d'un posicionament més adient, donat que per acord de Govern es proposa un finançament ajornat a vint-i-cinc anys, que és adequat i assumible pels pagesos i similar als tractes que els agricultors reben a la resta de l'Estat. Tot i això, el nostre Grup Parlamentari considera un inconvenient molt feixuc la necessitat d'una garantia hipotecària per a accedir a aquest crèdit, però atesa la possibilitat ofertada pel Govern d'una garantia a través de SAECA, una societat de caució, les despeses de la qual serien a càrrec del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, considerem acceptable aquest oferiment.

Per tot l'expressat anteriorment, el Grup Parlamentari Popular rebutjarà la Moció presentada per Esquerra Republicana de Catalunya, així com les esmenes presentades per Iniciativa - Els Verds i pel Grup Socialista, donat el nou posicionament de l'acord del Govern de la Generalitat pel que fa al finançament a vint-i-cinc anys de les obres.

Tenim, doncs, un vot de confiança per part del nostre Grup Parlamentari, tot esperant que els agricultors acceptin aquestes condicions i que l'inici de les obres sigui immediat. En cas contrari, hauríem de tornar a plantejar-nos-ho.

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor Barrios. Ara pot intervenir el Grup de Convergència i Unió: té la paraula el diputat senyor Gavín.

El Sr. Gavín i Valls

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, pugem a la tribuna també, com han expressat altres membres d'altres grups parlamentaris, amb la sensació que pugem en un moment poc propici per discutir a fons aquesta qüestió. Hi ha hagut ja altres membres de grups parlamentaris que han manifestat poc temps per estudiar les propostes; la veritat és que ens trobem enmig, tot plegat, d'un procés de diàleg entre les parts interessades en relació amb aquest tema i segur –i en això estic convençut que tots hi estarem d'acord– que ens trobem al final del període en què definitivament aquest canal es pot desbloquejar i es pot tirar endavant amb totes les conseqüències avantatjoses, també, que ha de tenir per a aquella zona, que evidentment és una zona necessitada d'aquesta obra.

La interpellació, tal com s'ha dit, arriba enmig d'un moment en què hi ha hagut reunions amb sindicats, grups parlamentaris, amb ajuntaments, entre els grups parlamentaris també, però ens dona la sensació –si més no al nostre Grup– que arriba en un moment en el qual

la fruita no està del tot madura i que ens situa en el *timing* de forçar un acord sobre el text d'una moció que, segons el nostre punt de vista, té algun aspecte que no és compartible en absolut.

Jo explicaré dues o tres qüestions prou importants per pensar que el text que se'n proposa en aquesta Moció, i sobretot el *timing* i el procés que se'n faria si ens veiéssim obligats a arribar a un acord avui al Parlament, ens sembla que no és la posició ideal.

Aquest text de la Moció, per exemple, es basa fonamentalment en un problema. Parla de reprendre les obres, rebaixar el percentatge de repercussió de l'obra, parla de la contribució econòmica, que es faci a través de l'utilització de l'aigua, que és veritat que són mecanismes que preveu la Llei, i parla en el seu punt 4, i sobre això basa l'interès dels altres punts, que de l'aplicació dels punts anteriors se'n derivi que els futurs regants no pagaran més per hectàrea –hi ha altres portaveus que també han fet esment d'aquesta qüestió. Efectivament, hi ha la sensació, o pot haver-hi la sensació –i en alguns aspectes s'ha promogut aquesta sensació–, que els pagesos de Catalunya es veurien perjudicats per la Llei catalana, pel mecanisme de finançament que s'oferia. Jo voldria dir d'entrada que, si bé és cert que tots aquests mecanismes d'aquí estan dins la Llei catalana, la Llei 5/90, voldria esmentar que també ho és l'ofertament de finançament que hi ha hagut i ha estat damunt de la taula des de sempre –no cal recordar que és una llei que es va aprovar per unanimitat. És evident, aleshores, que hi ha grups que demanen l'aplicació d'altres parts d'aquesta Llei, perquè en principi les perspectives del sector en segons quins moments no són les mateixes ara que la que hi havia l'any 90, però també seria just reconèixer que en aquell moment tots els grups vam estar d'acord que el 70-30 era el mecanisme correcte i necessari; tots els grups de la cambra vam votar a favor de la Llei i, per tant, vam estar d'acord que hi hagués una aportació dels pagesos.

La veritat és que és veritat que aquests anys hem donat una percepció diferent, però, hi insisteixo, és just reconèixer que durant aquests últims anys s'han realitzat 5.000 hectàrees noves de transformació de secà en reg i s'han fet amb aquest mecanisme de finançament. I aquest mecanisme de finançament, per tant, si ha fet possible transformar 5.000 hectàrees de secà en reg cada any, vol dir que ha estat un mecanisme eficaç i que ha estat un mecanisme que ha ajudat a la transformació del sector i del país.

Dit això, és veritat que hi ha hagut un ofertament del Govern, del conseller, i que fa propi el Grup Parlamentari que li dona suport, que en alguns aspectes s'ha explicat per algun ponent dels altres grups, en alguns aspectes no... Jo crec que s'ha donat en alguns aspectes una explicació que pot provocar confusió. S'ha dit, per exemple, que s'han de començar a pagar les..., que es pagaran..., o que el màxim de pagament és en els anys en què s'ha de fer la inversió, i això no és veritat, perquè els tres primers anys són tres anys de carència de pagament de l'amortització, és a dir, els tres primers anys només es paguen interessos; per tant, les quotes més altes d'aquest finançament són a partir del quart any. I encara més: aquest finançament que es proposa

es proposa amb un pagament trimestral d'interessos, i la quota d'amortització es fa el quart trimestre, l'últim trimestre de l'any, perquè es puguin aprofitar els beneficis de la collita d'aquell any per a poder fer front a aquest pagament; per tant, estem parlant de la quarta collita. És a dir, en aquest sentit jo crec que s'ha donat alguna explicació que pot generar confusió. No és veritat que els moments de més inversió coincideixin amb els moments en què s'està fent també la inversió a la finca, o, almenys, amb els moments en què s'està començant a realitzar la transformació de secà en reg.

Però és veritat, dèiem, que hi ha aquesta oferta i que és una oferta que –en alguns aspectes ja s'ha explicat– no només fa un ajornament en el finançament –jo voldria clarificar a algun grup parlamentari aquest aspecte–, sinó que aquesta oferta millora tot el conjunt del finançament, no només l'ajorna. He explicat els tres anys de carència; pagament trimestral d'interessos; l'últim trimestre, pagament de l'amortització... I, a més a més, resol també el tema dels avals, que, tal com s'ha dit, es proposa que el pagès opti o bé per l'aval hipotecari de la mateixa finca que s'ha de regar, o bé també... –i això fet o amb un banc privat o fet a través de l'Administració–, o bé a través de SAECA, en el cas, aleshores, que faria que l'Administració pagués les despeses d'aquest aval. Per tant, existeix, aquesta oferta, i és una oferta que en alguns aspectes ja s'ha dit que és una oferta que pot donar satisfacció i que és una oferta que estic convençut que, si hi hagués una mica més de temps per discutir-la, amb tota certesa resolldria i desbloquejaria el tema.

Però hi ha altres temes interessants que jo crec que s'han de comentar i que no s'han dit i que a nosaltres ens agradaria que es possessin damunt la taula. Es fa una referència constant a la comparació amb altres regs, i es diu si els pagesos de Catalunya han de pagar més pels seus regs que els pagesos d'altres comunitats autònomes. Amb aquesta proposta no, amb aquesta proposta no, perquè el Grup que dóna suport al Govern, amb el suport de tècnics especialistes, hem fet els números amb tots els finançaments possibles, i tant el preu que es paga per la quantitat d'inversió... La Llei estatal parla del 60-40, parla de vint-i-cinc anys, amb cinc anys de demora però condicionat, fins a cinc anys de demora condicionat, i el pagès arriba a pagar molts més diners, i, quotes en mà, quotes en mà, amb el finançament estatal, fet un repartiment homogeni, durant els primers vint anys es paga més amb la llei de l'Estat, amb la Llei d'aigües, que amb la proposta que el Departament està en condicions de fer amb aquest nou finançament; es paga més en global de l'obra i es paga més durant els primers vint anys que amb l'oferta que fa el Departament.

Però aquí encara hi ha una altra disfunció molt gran: no podem comparar –i en això jo crec que tots els grups parlamentaris hem d'ajudar a fer la pedagogia d'explicar les coses tal com són, i no generar unes expectatives que potser no són correctes–, no podem comparar el que es paga per un canal i el que es paga per un altre, perquè són coses totalment diferents. Per exemple, ara s'ha parlat del cas d'Algerri, s'ha parlat de Las Bardenas, s'ha parlat dels Monegros... Algerri són set

mil hectàrees i escaig; Bardenas, dos, són deu mil hectàrees, aproximadament; Monegros són unes tretze mil hectàrees. Els hidrants per hectàrea, en el cas d'Algerri, són un hidrant per cada quinze hectàrees de mitjana; en el cas de Las Bardenas, un hidrant per cada vint hectàrees; en el cas dels Monegros, un hidrant per cada vint-i-sis hectàrees. En el cas de camins per hectàrea, per exemple, en el cas d'Algerri estem parlant de quasi vint-i-set metres de camins per hectàrea; en el cas de Las Bardenas, dinou, i en el cas dels Monegros, vint. Estem parlant d'orografies diferents, estem parlant de qualitats d'obra diferents, estem parlant de canals diferents, i no podem dir als pagesos que si a Las Bardenas paguen menys o als Monegros paguen menys... Que potser sí que algunes de les diferències són pels diferents mecanismes de finançament, potser sí; però també s'estan pagant coses totalment diferents amb terrenys totalment diferents, amb superfícies d'explotacions també diferents, i, per tant, no és comparable.

Hi ha altres elements que jo crec que s'han de posar damunt de la taula i que s'han de tenir en compte. Es parla, per exemple..., quan es parla del 70-30 de la Llei catalana, hi ha tota una part de la millora que està en la concentració parcel·laria, com els camins, que és al cent per cent de l'Administració, és al cent per cent de l'Administració. Evidentment que parlem del finançament de l'obra de reg, però el benefici, aquella millora de reg feta en set o vuit trossos, o deu trossos, com tenen molts pagesos repartits, o en cinc, fet en una transformació parcel·laria, és molt diferent, i això són costos que van assumits per l'Administració, i que, si valorem el conjunt de l'obra de millora, en realitat el pagès no paga el 30: pagarà el 15, el 16, el 17% de la millora de la seva explotació.

Altres elements que crec que també s'han de tenir en compte, perquè crec que el nucli principal del problema no és el mecanisme... I, senyor president, acabo de seguida: tenia el llum cobert pels papers i no m'adonava que el meu temps s'esgotava...

El vicepresident primer

Vagi acabant, li prego que vagi acabant.

El Sr. Gavín i Valls

De seguida, senyor president. Perdoni.

Jo crec que el nucli del problema no és el sistema que s'utilitzi, sinó, en realitat, l'esforç que ha de fer el pagès i si aquest esforç econòmic és suportable. Doncs bé, amb la proposta que fa el Departament de finançament, en tots els casos, en tots els casos, el que rebrà el pagès de subvenció comunitària per a fer un conreu que amb regadiu serà possible de fer, en tots els casos –excepte durant tres anys en el cas del blat, en què la subvenció comunitària és de les més baixes–, només la subvenció comunitària és superior a la quota que ha de pagar el pagès: en blat són 53.800 pessetes; en panís, 81.000; en gira-sol, 93.000, etcètera. Fins i tot la subvenció que rep per tenir la terra en guaret és d'unes 68.000 pessetes, sempre superior a la quota que ha de pagar el pagès.

Nosaltres creiem que el problema fonamental és resoldre la preocupació del pagès, és resoldre la pressió que ha de suportar el pagès, de pagament de l'obra, i en això hi ha una proposta al damunt de la taula, seriosa, per a poder resoldre-ho. No ens facin avui votar un text que no assoleix l'acord suficient. Deixem la porta oberta que, del diàleg dels grups, i, jo crec, de l'estudi de les propostes..., que només de l'estudi de les propostes n'ha de derivar –ja s'ha dit per tots els portaveus que és una millora substancial de la situació actual–, en pot derivar la solució d'aquest problema. Prioritzem la solució d'aquest problema a un acord parlamentari que arriba fora de temps, que arriba abans de temps, enmig –com deia el diputat d'Iniciativa– d'un procés d'estudi, d'anàlisi, un procés d'estudi que ha d'estar prioritzat pel diàleg i per la negociació.

Nosaltres, per tot això, demanàriem que es retirés aquesta Moció, i, si això no fos possible, per responsabilitat política i per tal de poder donar opció que s'estudiïn aquests números amb temps suficient i que es puguin explicar a la part afectada, demanàriem que, si no fos retirada, en tot cas hi votéssim en contra, deixéssim la Moció sense vigència i féssim front al problema real, que és l'estudi de les possibilitats que, en el cas de l'ofertament de la Conselleria, ens sembla que donen satisfacció a la preocupació dels pagesos.

Gràcies. I perdoni, senyor president.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor diputat. Per tal de pronunciar-se sobre les esmenes presentades, té la paraula el diputat senyor Tugues, en aquesta ocasió per un temps màxim de cinc minuts.

El Sr. Tugues i Boliart

Gràcies, senyor president. Miraré de no tapar amb els meus papers el llum i així cenyir-me estrictament al temps marcat pel president.

Bé, la nova proposta que fa un parell de dies es va treure de la màniga el conseller, a primer cop d'ull pot semblar realment una millora, però jo, aquest vespre –me la va donar el conseller ahir a la tarda–, he fet números, i els números són els següents: actualment, als pagesos se'ls demanen 59.000 pessetes...

El vicepresident primer

Si us plau, li prego que es limiti a pronunciar-se sobre les esmenes presentades.

El Sr. Tugues i Boliart

És que les esmenes presentades, senyoria –fins i tot m'han demanat la retirada de la Moció–, fan referència a una nova proposta del conseller...

El vicepresident primer

No, no... Vaja, els que han presentat les esmenes no han fet, diguem-ne, referència que el motiu de presentar-les hagi estat una nova proposta del conseller, sinó unes

propostes de la Unió de Pagesos, segons ha entès aquesta presidència.

El Sr. Tugues i Boliart

No, senyoria, no. El portaveu de Convergència i Unió, senyoria, m'ha demanat que retirés la Moció, i m'ha demanat que retirés la Moció en funció que hi havia una oferta nova damunt la taula. Si jo no puc dir res d'això, aleshores el que faré és anar a seure i callar, eh?

El vicepresident primer

El moment processal és aquest. No obstant, doncs, ja que hi ha hagut aquesta demanda per part del Grup de Convergència i Unió, pot, diguem-ne, expressar-se sobre això, però crec sincerament que és una condescendència de la presidència. Pot seguir.

El Sr. Tugues i Boliart

Moltes gràcies, senyor president. Bé, deia que el que fins fa dos dies es demanava als pagesos és que durant quinze anys paguessin 59.000 pessetes per hectàrea. Molt bé. Quina és la nova proposta? La nova proposta és un seguit de quotes a pagar en vint-i-cinc anys, diferents. Quant representa que han de pagar els pagesos els cinc primers anys, de mitjana? 51.636 pessetes. La mitjana dels deu primers anys, quina és? 54.807 pessetes. I la mitjana dels primers quinze anys, 52.617 pessetes. Per tant, el nou pla proposa un estalvi mitjà de 6.383 pessetes en el conjunt dels primers quinze anys. Si això s'aturés aquí, òbviament fóra una millora; si en el conjunt dels quinze anys els pagesos s'estalviessin 6.383 hectàrea/any, això fóra una millora. Però és que, a canvi d'aquest evident benefici, aleshores resulta que durant els propers deu anys han de pagar una quota mitjana de 33.627 pessetes. On és la millora? On és la millora? Jo no la sé veure per enlloc. Jo, pagès, el que demanaria és acollir-me al pla antic en lloc del nou, i això és evident: 6.383 de mitjana en els quinze anys, i aleshores, a canvi d'això, durant deu anys 33.600 pessetes més del que els pertocava. Si la proposta fos a pagar en vint-i-cinc anys la quantitat que ara es reclama pagar en quinze, serien quotes anuals per hectàrea de 35.400; això, acceptat. Fins i tot li dic una cosa: acceptem aquests números, els acceptem al revés, al revés, que primer hagin de pagar els pagesos el que aquí es demana pagar l'any vint-i-cinquè; aquests números, els hi acceptem, senyor conseller.

Efectivament, vam tenir reunions a la Unió de Pagesos, amb el Partit Socialista, Iniciativa per Catalunya - Els Verds i el Partit Popular, i tots vam estar d'acord en uns mínims comuns denominadors, que consistien en aquelles esmenes, que acceptem, i consistien a retirar el quart punt, que retirem, malgrat que nosaltres pensem que, en l'esperit, la voluntat d'aquest Parlament hauria de ser allò que diu el quart punt, que, malgrat tot –repeteix–, en funció del consens estem disposats a retirar.

El que lamentem és la posició, el canvi de posició del Grup Popular, i el senyor Barrios està obsessionat amb la coincidència del seu criteri amb el d'Esquerra Republicana. Tampoc...

El vicepresident primer

Si us plau, ara sí: torni a la qüestió i no faci contrarèplica al senyor Barios, li ho prego.

El Sr. Tugues i Boliart

D'acord, senyor president. Sense fer cap contrarèplica a ningú, acabaré dient que l'únic que lamento és que... Bé, hi ha una dita catalana que diu que qui té el cul llogat no seu quan vol, i avui hi ha gent que no només té el cul llogat, sinó que, a més a més, té la voluntat segrestada, i això, en casos com el present, doncs, fa que alguns facin –alguns– el «peper» de la trista figura i que realment siguin més «pepistes» que el papa. *(Remor de veus.)*

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Molt bé, senyor diputat.

Ha acabat ja la substanciació d'aquesta Moció; passem a la votació. S'entén que s'ha retirat el punt número 4 i que el ponent ha acceptat totes les esmenes. Aquesta presidència proposa que, malgrat que les esmenes són iguals..., no són exactament idèntiques: al punt 2 hi ha

una diferència, diguem-ne, sintàctica. I, per tant, proposaríem que, pels serveis de la cambra, es considerés com la fórmula correcta la que ha presentat Iniciativa per Catalunya, més que res perquè és la primera que s'ha presentat.

Per tant, feta aquesta reserva... *(Veus de fons.)* Exacte, i que el punt 3 és d'addició, com diu el Grup Socialista, no de modificació i addició.

Fetes aquestes reserves, passarem, doncs, a la votació global, els sembla? Havent-se retirat el punt quatre. *(Pausa.)*

Senyores diputades i senyors diputats que estiguin a favor de la Moció, es posin dempeus, si us plau.

Diputades i diputats que hi estiguin en contra, que es posin dempeus, si us plau.

Senyors diputats i senyores diputades que es vulguin abstenir?

La Moció ha estat refusada per 44 vots a favor i 62 en contra i cap abstenció.

Havent-se esgotat l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a la una de la tarda i tres minuts.